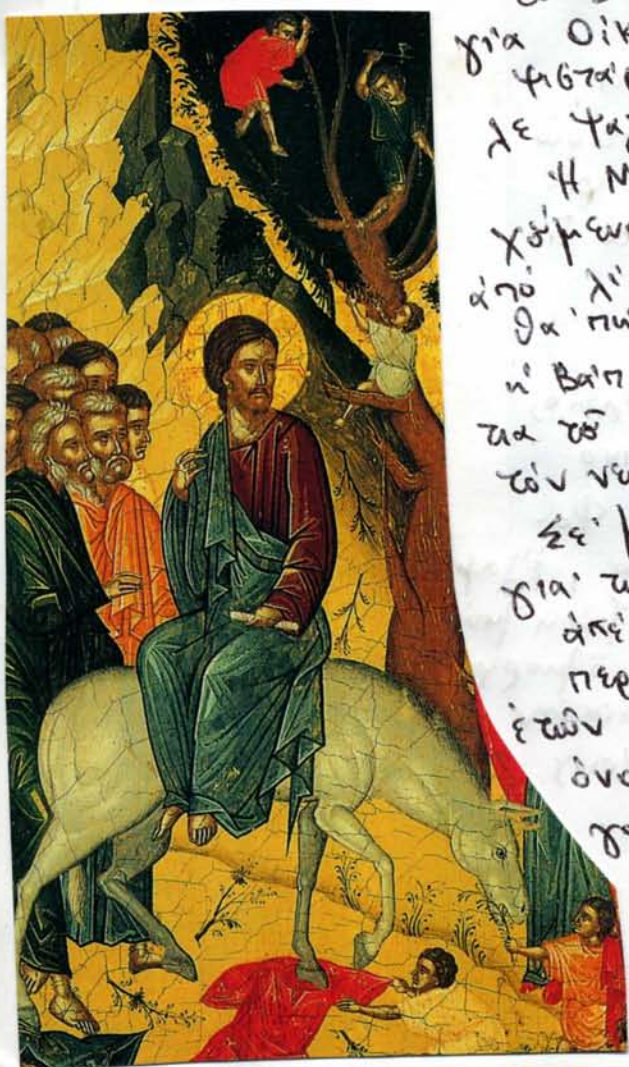

Ο Άγιος Γρηγόριος ο Νασιανζηνός -1

Γεννήθηκε το 329 ή 330 μ.Χ. β' Ένα χωριό δίκι της
 Καππαδοκίας, των Αριανζο. Ο πατέρας του, Γρηγό-
 ριος, είχε αξιωμα συγκλητικό, εις την οικογένεια
 τω υπήρχαν πολλά κτήματα, δούλοι, βίβλια, τω
 .. όλα πλούσια κ' πολλά. Ανήκε εις την εθα-
 σα-βόναξ, των εψιβαριων οι οποίοι απέρρι-
 ψαν τα εΐδωλα κ' τυπικές διατάξεις Ισραηλϊκῆ.
 Δεν είχαν τελετήριες, ούτε ιερείς, ούτε θυβίες
 Τιμούσαν τω άψιθω θῶν (= τῶν θεῶν) κ' τῶ
 ήναφια ρωζιάτ (= τῶ πῶρ) συμβούζε τῶν θεῶν.
 Τιμούσαν τῶ εΐθβατο κ' λίγες νηστείες.
 Ο εψιβαριος Γρηγόριος περι τῶ 300 μ.Χ. ε-
 νυμφεύθη τῶ Χριστιανῆ Νόννα, ἣ ὅποια ε-
 πορένει, ἄλλοτε τῶν συμβουζεί, κυρίως προβώχεται γι' αὐτῶν.
 Ο μικῶνμος ἀπόμωτος πλῆον μονοκράτωρ λαβίχως Ανατολῆς κ'
 Δύσεως, ἀνεβί-θαδέ τῶν ἐκκλησιῶν ἀπ' τῆς κατακόμβης εἰς τῶ κέντρο
 τῆς κοινωvίας. Ἀπο τῶ 318 ἔτος ἡ αἰρεσι τῶ Ἀρειῶ ἀπλῶνε-
 ται παντῶ, ὁ μικῶνμος, τῶν ἐπιτόκοπο τῆς κορδῶνς (= κόρυμβα)
 τῶν ὀβιο τῶν ἀπέστειλε τῶ 324 εἰς τῶν Ανατολῆ (Αυτώχεια
 Ἀλεξάνδρεια) νά μαθεῖ τί γίνεται με' τῶν ὀπόθετι τῶ Ἀρειῶ.
 τῶ 325 μ.Χ. τῶν Μαῖο συγκροτιδουκε ἡ Α' ε-
 θια Οικομενικῆ Σύνοδος. Αὐτῶν τῶν περιῶδο, ὁ ε-
 ψιβαριος Γρηγόριος εἶδε ἕνα ὄνειρο ὅτι ἔφαλ-
 λε τῶν τῶν τῶν Δαυιδ κ' ἔδουκε ἡ ψυχή τῶ.
 Ἡ Νόννα τῶν μῆλαβε να' πάνε νά γίνει κατι-
 χόμωτος εἰς τῶν ἐκκλησιῶν. Αὐτῶ ἔγνε ἡ... Μετα'
 ἀπο λίγο διάστημα τῶν ἡμέρα πῶ οι ἐπιτόκοποι
 θα' πύχαιναν εἰς τῶν Νίκαια γι' τῶν Σύνοδο, ἔγνε
 ἡ Βαπτιῶτι τῶν. Μόλις ἔγνε ἀπο τῶς ἔκαλοπα-
 τῶ τῶ Βαπτιῶτιῶν, ἕνα οὐράνιο φῶς κῶμῶσε
 τῶν νεορωτιῶτο Γρηγόριος. Ὅλοι τῶ εἶδαν.
 εἰς ἡμερῶν ἡλικία εἰς τῶν δεκαετίες προβώχονταν
 δια' τῶν ἀτεκνία τῆς ἡ Νόννα περι τῶ 320 μ.Χ.
 ἀπέκλυσε θυγατέρα, τῶν Γοργονία. τῶρα
 περι τῶ 328 ἡ 329 μ.Χ. β' ἡλικία 55 περιῶ
 ἔτων εἶδε ὄνειρο ὅτι θα' χωνῶθε ἀγῶρικ' θα'
 ὀνομαθῶθε Γρηγόριος. Αὐτῶ τῶ ἔτος ὁ Γρη-
 γῶριος ἔλαβε τῶ ἀξίωμα τῆς ἱερωθῶνς κ'
 ἐχωνῶθε ὁ Γρηγόριος (ὁ υἱός)
 Μετα' ἀπο δύο χρόνια ἀπ' τῶ χῶνῶθε αὐτῶν,
 ἡ Νόννα ἔφερε εἰς τῶν κόσμῶ τῶν και-

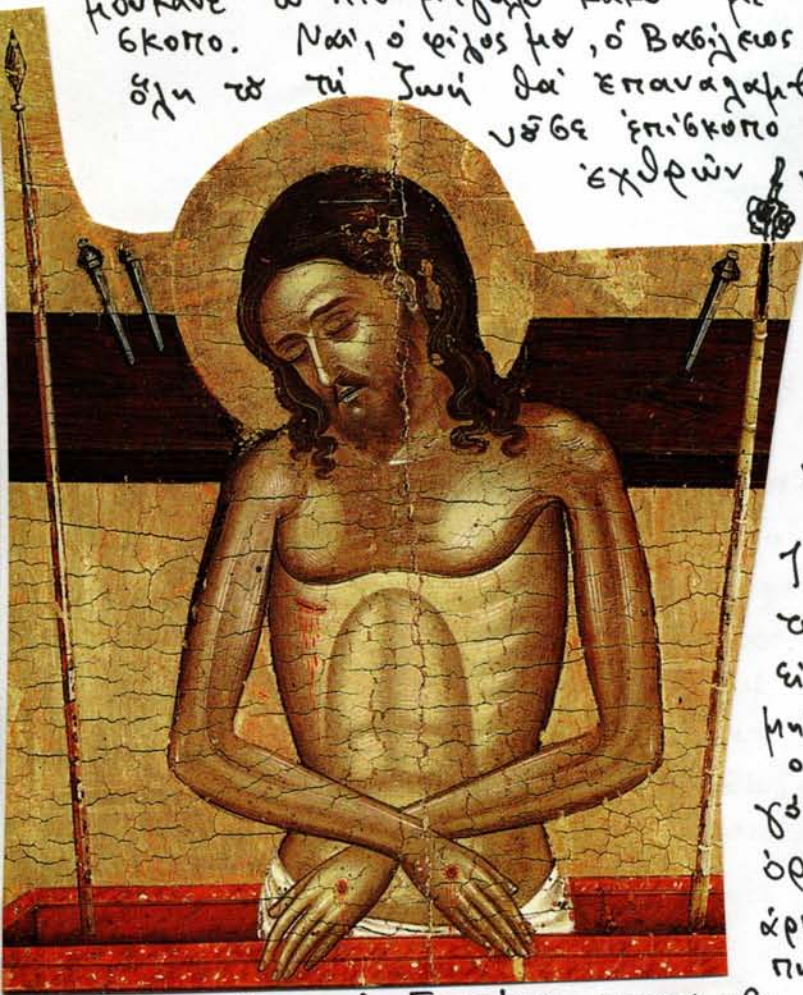
10) κ' ως φρονιζει . Τωρα η καταδοκια διαιρεται απ' τον Ου-
 αιν γε δυο επαρχιες . Ες ται Τυανα , επισκοπος ειναι ο φιλοαρειανι-
 σταις Ανδιμος κ' η διαβαχην τω με των Βαβιγειο αψα-
 νει . Ο Βαβιγειος τρεχει εως των Νασιανζο . .

- " Θα σου κακοφανει , αδελφε μου Γρηγοριε , ομως δεν
 γινεται αλλοιως . Πρεπει να γινεις επισκοπος ες ται
 Σαϊδημα . Ειναι αναγκη . Ο πατρις (επισκοπος)
 Γρηγοριος συμφωνει κ' αϊτος κ' επιμενει . Σύντομα,
 ιβως των κυριακη Βαϊων τω 372 εγινε η χειροτονια .

Ο Γρηγοριος ομιλει ες τον λαο : " Αγαπητοι μου Χριστιανοι !

Δεμένο μ' εφεραν ενωπιου σας .. ειχα αποραγιδει να τινω μοναχικα ,
 θως ο προφ . Ηλίας κ' ο προδρομος Ιωαννης . Εγω πδ αφηνω δ' οξες
 γε αλλος , εγω ο ιδιος εριδοκομαι τω δυδιαβτηριο , ετοιμος να με
 δυδιαθου πατερας κ' υιου . . Ακομη τω λαω , ο καλυτερος μου υιου
 μουκανε τω πιο μεγαλο κακο με τω να με χειροτονηθει επι-
 σκοπο . Ναι , ο υιου μου , ο Βαβιγειος . . " Ειπε κι αλλα . . κ' ο
 οχλ τω τω Ιωη θα επαναλαμβανει θυ , αν δεν τον χειροτο-
 νηθε επισκοπο , δεν θα γινotan βωχος τωτων
 εχθρων να τον βαβανιζον .

Το ΠΑΣΧΑ ο Γρηγοριος δου-
 λησε των χειρονα πατερα του
 λιστα των Διακωνιθιμο , απορα-
 γιδε να παιει στα Σαϊδημα . Ο
 Βαβιγειος με χαρηματα των
 πιεζε αραινωταται θυ ειναι α-
 κηλις κ' αδιαφορος κ' δεν αξι-
 τει να τει . . Ο Ανδιμος απ'
 ται Τυανα ειχε προλαθει να
 ειδοποιηθει ες ται Σαϊδημα να
 μη δεχθου τον Γρηγοριο . Καποι-
 οι ες ται Σαϊδημο , όταν πηγε ο Γρη-
 γοριος , τω ειπαν θυ ο Ανδιμος
 οργανωε ανθρωπος κακος να
 αρπαξου ται φορωμενα Ιωη πδ
 πηχαιναν θων καθαρευαι , θων
 βαβιγειαδα .

Ο Γρηγοριος καταλαθε θυ για να μπει εκει επι-
 σκοπος , αρου δεν αναχωριτε τον Ανδιμο , πρεπει να οργανωθει φρορα
 ιβως κ' να χυνοταν κ' αιμα . . Η εικονα που σχηματιζε για
 ται Ιωη ες ται Σαϊδημα ηταν απαχουττωτικη . "Ετσι εφυγε για
 παντα , χυρισε θαι Νασιανζο κ' ος διαμαρτυροταν ο Βαβιγειος .

Ο Γρηγοριος μετα απο λιγες ημερες πηγε θων Αριαντο ες το πα-
 τρικο χωριμα . Απαυτωθε ες τον Βαβιγειο τω 49 επιβουλη του :
 " Μαθε , Βαβιγειε , θα για μενα , η πιο μεγαλη πραξι ειναι η α-
 πραξια . Αν ο ποιημενες ται εκκλησιας εχαν λυωτερη δραβι

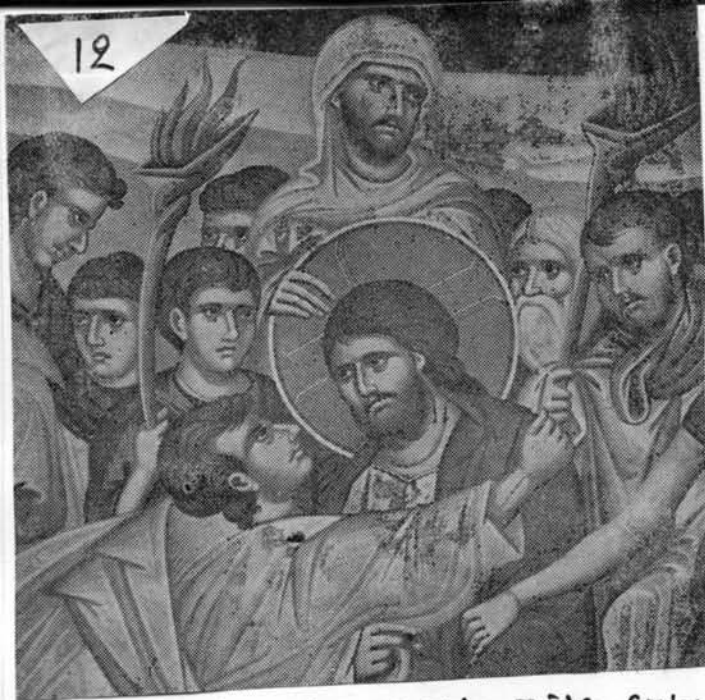

κ' περιβόστερη προβουχί κ' άδκιβι, ται προβήματα θα ήταν λιγώτερα. Λιθμονδν να εώχονται βτων θεών για να λυθεί τα προβήματα. Σύντομα ο γέρων πατέρας δεχει τον Γρηγόριο βουδο κοντα τω. Πρέπει να διδάξει τωσ χριτιανούς, οι αιρεση παραφονή τω βτα νασιαντινό είνκι Σαβίμα κ' τω νασιαντινό, θα έδει- κατα των τώνιο τω 372 ο Γρη- γόριος πύχε βτα Δόκτρα για τω χειροτονία τω Εύλαχίδ . Παλι

τικοί είναι οι μεγάλοι έχθροι. μέση λυβι. Εάν άρυσταν κ' ται χνε περιφρόνιβι ες των θεώ. γόριος πύχε βτα Δόκτρα για τω χειροτονία τω Εύλαχίδ . Παλι έδω όμιγυβε κ' διδάξε βαρως περι Αγίας Τριαδος, λήχοντας ες τον νεό επιόκοπο. " Διδασκε προβκυνειν θεών των Πατέρα θεών τον γιόν, θεών το Πνεύμα τω άγιον, εν τριββίν υποβταβ εβιν, εν μια δόξη τε κ' λαμπερότιβι." Οι δυκογιες τώτε ήταν μεγάλες. ο Μι Βαβίγιος από τω 361 εήχε άρχιβε όρβα να δεχορη για τωσ τριββ υποβταβες. Καποιοι άκουχοντας για τριββ υποβταβες, υποπτεύουνταν τριβεία. Οι Δυτικοί τώτιζαν βτα Λατινικά των όρο Substantia υποβταβι με τον όρο ούβία (= essentia) όταν άκχχαν τριββ υποβταβες κ' ευνόβων τριββ Διαφορετικες όβιες. Τις παρεξηγιέβες άντες άνελαβαν να διαχυβον οι τριββ μεγάλοι θεολόγοι, ο Βαβίγιος, ο Γρηγόριος κ' ο Νύββος Γρηγόριος. Στω νασιαντό κ' βίβη των περιοχί οβδιαβτικά ήταν ο επιόκοπος Γρη- γόριος. Πύχε ες τω χωριό "Μίνες". Μετα από λίγες κ' βε να τοποθετιβει δικό τω ιερέα, οι άνθρωποι τω κακοποιβων των Γρηγόριος, των υβριβων κ' των έδειρκν. Μετα από λίγες κ' κήρες ο "Ανθίμος πύχε βπιτα τω Γρηγόριό. Στυτιβων άλλα ο Γρηγό- ριος δεν βυχκινείται από προταβεις ένος αιρετικώ. ο Βαβίγιος παρεξηγιβε των βταβι τω Γρηγόριό, ο Γρηγόριος τω έχραφεδα έχει όρια κ' υποφονή τω κ' όλα άντα δεν ται άνεχεται. Σύντο- μα βρεβηκε τριββος κ' οι διαφορες Ανθίμο - Βαβιγιών τακτο- ποιήδικαν. Φθινόπωρο τω 372 κ' άνοιξι 373 ο Γρηγόριος ά- νεπτώξε, κινήδικε δραβτιρία βτων καππαδοκία διδασκοντας κ' παρηγορώντας των λαό. ο κόσμος των κεράβει, τω φέρνει βγι- ψι -- ψυχικό άδειασμα. κοντα βτων Αρικυσό βρήκε τωπο υβου- χαβτακό βτα βραβία, μια βπηγία κ' έτοιμασε των τωπο για κούσωβι για προβουχί για κακοπαδία κ' υποφονή. έδω δι ά- βκιτεψει μερικώσ μίνες, περιχραφει τω βτω έδω βτω ποιημα τω: "Ιβτωρικά έπη εις έαυτών, 45". Αυτω των περιοδο δεν εήχε έρβδ- χειρο καθόλα κ' προβωπικη έρβαβία. Προβουχί, μελέτη, μετάνοια. ο ποιο έρρωβτος πατερας τω, γινεται άντα να επιβτρέψει. αρχές τω 374. ο λαός έχει μεγάλο βτεκνός. Διαμαρτιρουνται όλοι για των φορολογία, τρέξανε βτων Γρηγόριος. κ' άντώς έκκουε τω πάν, βυυίνυβε των υπαί βουνο των φόρων κ' έγινε αίτια ν' άναπνυώβον οι πατριώτες τω. Τών ά- νοιξι τω 374 έκοιμήβη ο γέρωντας

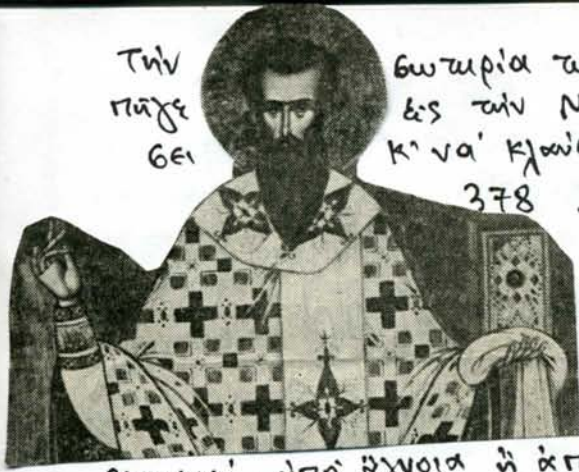
πατέρας ειρηνικά βγαδου 100 ετων.
 (Σήμερα το αγιο λειψανο του ευ-
 ριθκεται εις Νεα Καρθαγη εις των
 καθαλα κ' ειναι ολδωμο, αδιαφο-
 ρο) . Εκφωνουε του επικη-
 δειο λογο . Σε λιγος μηνες κ' η μη-
 τερα τω Νονα εκοιμηθη εν κυριω
 και πως ητο ο θανατος της ;
 ζω εκκλυθακι που ειχαν κταθει
 οτα χτηματα της , πεδανε των α-
 ρα της προβωχης , αφου ακουθε
 μια οβρανια φωνη να λεγει :
 - " Ελθε " και ποιες των ειδε να χα-
 νει τις δυναμεις της

των επιαθς κ' των πηξε οπιτα
 η διακονια του Γρηγοριου τωρα εχει τελειωθει
 ο λαος των δεχει να ειναι εκει , ο αγιος επιμενει
 πως ηδη δυο χρονια ως προνταζε κ' θανα ματι της εως
 των εκχορη τω Νεισ επισκοπος . Μια αρρωστεια για μηνες
 των ταλαιπωρει . ο ευθεβιος ζαμοβατων εξοριζεται α-
 πο των Ουαλη εις την θρακη , ο Γρηγ. Νυββος με ψευτι-
 κη κατηγορια δικαζεται κ' εκδρονιζεται . Καποιο φη-
 νοπωρο πρωι του 375 χωρις να ειδοποιηθει κανεναν
 φωχει .. " εχει τακτοποιηθει την περιουσια του .. αχ-
 λα δωριθε , αλλα ανεθεθε θε' εηπιθτα προβωπα . Πηξε
 οτι ξερωκεια της Ιουδαίας στο μοναχικο κεντρο της
 Αγ. Θεκλας (απειναντα απι την κυπρο) . Εκει υπηρχε γυναικεια μονη
 δια των ακριθεια ημεναν θε μικρα οπιτακια κ' διακονουσαν τω ναο ,
 τω προβκυνηα της Αγ. Θεκλας . Βρηκε ενα αποφακρο καλυθι
 κ' εχκατεβταθηκε εκει . Ψηφινε εκει λιγος μηνες .. δειν ηταν ο τω-
 πος ηδουχος , οπως των ηθελε , οπως των ανατυθεθε . Συνειχιθε με αυθι-
 ρη αθκηθη για τριαμηνη (375) χρονια . Για νι αγαπηθεις των
 πηγθιου οθ , πρεπει να εχεις πρωτα εβυ χειριθεις απο θεο .
 και 660 κατοικει ο θεος βτων ψυχη οθ , τωθο γιωριθεις κ'
 ληοθινεις κ' ωρεχεται κ' αγαπας τους ανθρωπιθς .

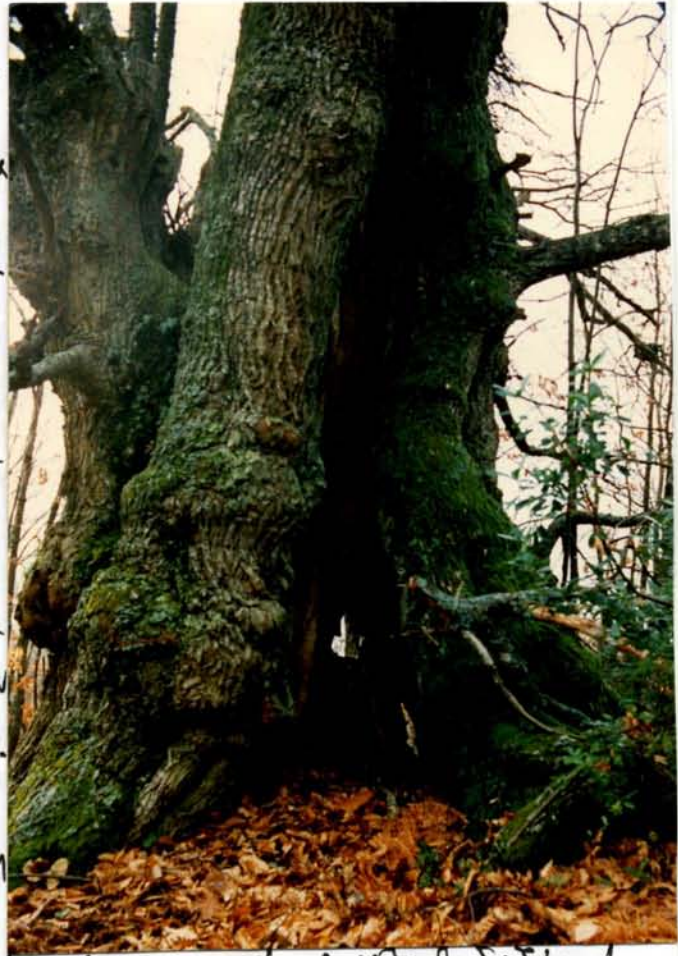
Αυθ 860 τω 378 οι Γοτθοι βτων ανατολικη θρακη νικηθαν
 τω Βυτανανο βρατω . Ο Ουαλης φωχουτας κηκε .. ο Γρατιανος
 ο αυτοκρατωρ Δυτικου ρωμαικου κρατους ανακηρυξε αυτοκρατορα
 ανατολης των βτρατωθι Θεοδοσιο , απο Ιβτανια , ο οποιος εφδαθε
 εις κωνσπολη τω Νοεμ. τω 379 κ' αμειως εωνοθεε της Ορθοδοξης .
 Μετα τω θανατο του Ουαλη οι ορθοδοξοι δεν ειδαν αλλο κα-
 ταλληλο απο των αθκηθη στο προβκυνηα της Αγ. Θεκλας που ειχε αχι-
 οτατα , γωθου απεραντη , χαριθια θεολογιας . η επιτροπη Ορθοδοξων αν-
 τιπροβωπων πηξε εις τω Γρηγοριο κ' τω εζηθιθαν των αναχκη θεη-
 θους εις των Ορθοδοξο λαο εις κωνσπολη . Αρνηθηκε .. εκεινοι επειμε-
 ναν : " Ερχο δεε θαι κανεις , οχι δικο μας . Για τη δοξα τω θεω , για

των
παγε
6ει

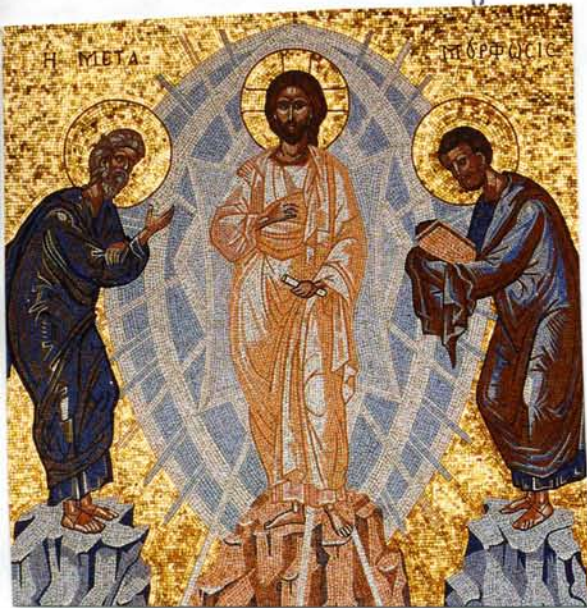
βωπυρία των ανθρωπων . Τελικά το αποραθιβε . Πρωτα
εις των Νασιανσο κ' μετα' βαιν καιδαρεια να' αρχαγια-
κ' να' κλωθει με' των Μεγα Βασιγειο . Νοεμβριος του
378 ηταν ωστε 48-49 ετων κ' φθαινει εις κων/πολι .
Ακομη κ' η τουρκικη ονομαδια της εινα' ελλανικη
(Ιστανβουλ = εις την πολη) . Τωτε ειχε πε-
ριπα 300.000 κατοικος κ' ελαχιστοι ηθαν 'ορ-
δοδοξοι . οι αρετικοι κυριαρχουσαν . ο'ιχα-
δουδοξοι . οι αρετικοι κυριαρχουσαν . ο'ιχα-

δουδοξοι , απο' αχνοια η απο' φοβο η δουειδωτα' ηθαν αρειανσοφρονες .
οταν ο Γρηγοριος απ' των Παπατα με' τη θάρκα εφθαινε δω λιμνι κων/κωσ,
ο Αρειανος επίσκοπος με' ηληδος λαθ ησαν ν' αποδοκιμασεν ... αλλοι
ρωνασαν, μουντζινανε, φωνανε.. ελαχιστοι 'ορθοδοξοι των πρωτατε-
ψαν , οι αρειανοι αρχισαν το πετρο-
βόλημα ... αρκετες πετρες των χω-
πιων .. ο προυβιος αρχοντας Α-
θλαβιος με' τη συζυγο του θεοδοβια
(αδελφη του Αμφροχισ επίσκοπος ικονια
κ' εξαδελφος του Γρηγοριου) των δεχθη-
κε σπιτι τα . Οι Αρειανοι ειχαν
παρει σλασ τως ναϊς .. ο Αθλαβιος
διακρυβηθε ενα χωρο κ' εκει ερι-
νουτο οι δουκεντριωθεις κ' εκει
οι λυτορχιεσ κ' οι σφιγιες .. οι
χριστανα' σλο κ' ηηθαιναν . εζηχθη-
θε γιατι οι αρετικοι δεν ειχαν των
'Αθληθια . Οι 'ορθοδοξοι ηηραν σαρ-
ρος . εις των οικια τα Αθλαβια , ο
ναϊς σπως ηηρε κορη , ονομασθη
"ναϊς τως Ανασταθιας" . και δεν
ηταν ταχαλο . Εκει αναθαιδουκε για των περιοχη η 'ορθοδοξιοι !

Ακομοδιες κ' αχρυνιεσ καδυμερινεσ , σφιγιες κ' καταχιθεσ . Δεν εινα
τωρα ο Γρηγοριος , σπως πριν χρονια , που αφνε τως αντιπαλως του κ'
ερωχε εις των ερημο . Τωρα σλα εχαν χινει νεα , καινα' , τως προ-
καχει , θαν αετωσ αναθαινει ηψηλα εις τως ουρανοσ . εις τας σφιγιες
τω των περιοδο πριν το ΠΑΣΧΑ τω 379 σφιχθε για των αναχη
ειρηνυσ , ομονοιασ των πωτων κ' τονηε σα μονο λιγοστωι ηπορθεν
να' δουλοχθεν . εζηχθηθε πως η' ομονοια των λιχων πιωτων Χριστα-
ανων νικηθε βαιν αρχη των κυβηο κ' πως η' διχνοια , τω' να' πορε-
μαει ο ενας τον αλλο κατακτρερομαθε μονοι μας , δεν χρειατο-
μαθε εχθροσ .. οι αθεοι τριθεν τα χερια τως ...!! χαλρονται ..

(14) ὁ ἅγιος με' παρηγοία ἐδίδαθε: "Μεγαλο εἶναι τὸ νὰ ὀμι-
 λῶ κάποιος γιὰ τὸν Θεό, ἀλλὰ ποῦ μῆγαλύτερο τὸ νὰ καθαρῶσαι
 τὸν ἑαυτὸ ἑσὶ γιὰ τὸν Θεό. καὶ ἀκόμη: εἶναι ἐπικίνδυνον
 νὰ διδάσκεις, ἐνὼ τὸ νὰ διδάσκεσαι ἀ-
 κίνδυνον. Ἀφιερωθῆτε εἰς τὴν ἀδελφί-
 κ' τῶν μετάνοια. ἔκυψτε ὑπομονετα-
 κά θωί μελέτη κ' προσηλάθητε νὰ
 προβώχεθε συνεχῶς.

Πρέπει νὰ γίνεις φῶς γιὰ νὰ ἴδεις
 τὸ φῶς. Ἀπρίλιος τοῦ 379!

Ὁ Γρηγόριος εἰς τὸ ἔρχον!.. Προετοιμάζου-
 ται κ' κατηχούμενοι γιὰ τὸ Βαπτισμὰ,
 τὸ Μ. Σάββατον. Οἱ αἵρετικοὶ τοῦ Γρη-
 γόριου τὸν ἔφεραν: "Ὁ φευκώχτος κέρειος"
 τὸ ΠΑΣΧΑ πού πληθιάτε ὁ Γρηγόριος

(Ἐπειδὴ φοροῦσε παχιδράβα..)

δα' χειτὸρροῦσε ὡς κανονικὸς ἐπίσκοπος κωνσταντι-
 νουπολῆος Δυμόφιλος με' τὸς δικὸς του συμφωνοῦσαν κ' με' κάποιους ἀγίους
 κ' Μ. Σάββατον 20 Ἀπριλίου ἐβρέθησαν ἔμπροσ ἀπὸ Ἀγ. Ἀναστασία, τῶν
 ὥρα πού εἰς τὸ νῆαυ με' πλῆθος ὀρθοδόξων, ὁ Γρηγόριος εἶχε ἀρχι-
 βεῖ τὸ ἅγιο Βαπτισμὰ κατηχούμενων, ὡρῆσε τὸ πλῆθος τῶν αἵρετι-
 κῶν με' φωνεῖ, κρατῶσαν ζύγα κ' πέτρας κ' χτυποῦσαν. ποί-
 λοι τραυματίες κ' ἴθως δύο νεκροί... Ἐυχόμενον
 κ' τσαλαπατῶσαν, ἀκόμη κ' ἐπὶ ἅγιο Βῆμα ἀναποδο-
 χύριδαν εἶλα. Ὁ Γρηγόριος στεκόταν ἐπὶ μίᾳ μικρῇ
 ἐξέδρα, ὄρθως με' τὰ ἱερατικά τὰ ἄμφια, ἄρτος, ἄλιμ-
 μένος, φωτεινός. τῶ ἔδωσαν χτυπήματα παντὸς
 ἀλλὰ ὄχι ἐπὶ πρόσωπον. οἱ πῆστοι ἔφυγαν... τῶρα
 ἢ ἐπιπέδι τῶν κακοποιῶν σταμάτησε.. Σίχα-βίχα' με'
 ἔκυψένο κεφαλή ἔφυγαν... ἔφηνε ὁ Γρηγόριος!..

Μετὰ βίχα-βίχα παλὶ οἱ ὀρθόδοξοι, συγκεντρώθηκαν
 Ἀναστασία, με' τὸν ἐρείπωμένο νῆαυ... ἔόρτασαν ΠΑΣΧΑ!
 Ακουότανε τὸ: Χριστὸς Ἀνεστῆναι! Οἱ αἵρετικοὶ κατηχούμενων
 τῶν Γρηγόριου ὡς αἴτιο.. Οἱ στρατιῶτες τῶν συνελέχθησαν κ' ὡς κα-
 κοποιοὶ τῶν ἔφεραν εἰς τὸν ἀνωτέρω δικαστή... δὲν τὸ ἀνεῖχονταν, ὁ λαὸς
 νὰ δοξάζει εἶσαν ἐπαρχιώται, τὸν Γρηγόριον!! Ὁ Γρηγόριος με' τὸς
 μαρτυρῆς του, ἐπιρρίξαν τὴν ἀδωσύτητα, οἱ δικασταὶ τῶν ἐξεδέρωσαν.
 Ὁ Γρηγόριος τὸς συγχωροῦσε εἶδος..

τῶρα τῶν 2 Μαΐου, μνημὴν τοῦ Μεγάλου Ἀθανασίου, τὸ εἶδος
 τῆς ὀρθοδοξίας, ὁ Γρηγόριος με' τὸς ὀρθόδοξος ἔορτασαν..
 τὰ ἔχρημα κ' τὰ λόγος εἶπε γιὰ τὸν Ἀθανάσιο.. κ' ὁ λαὸς με'
 συγκίνησι, ἀκούσε, χαίροταν, στερεωνόταν...! Τὰ χρόνια αὐτὰ

ἐμφανίσθηκαν οἱ Πνευματομάχοι, πρὸ δὲν ἔδεχον-
το τῶν θεώματα τῷ ΑΠΟΛΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ.

τῶν Πεντηκοστῆ τῶ 379, ὁ ναὸς χέμη-
θε ἀδρυκτικά. Ὁμιλῶντας ἔζηγυθε γιὰ τῶν ἑπι-
σημῶν τῶ ἀγ. πνεύματος, ὅτι ἦταν ἀνάγκη γιὰ τὸν
ἄνθρωπο νὰ ἔρδει τὸ πνεῦμα, ὅταν τελεῖται τὸ ἔρ-
γο τοῦ θ. γ. ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός.

Μετὰ τῶν Πεντηκοστῆ ἐνεργεῖ «τελειώτερον» καὶ
«οὐδωδῶς». Νὰ πιστεύετε ὅρδαι ὅτι τὸ πνεῦμα
ἔχει τῶν ἴδια φύδι με' τὸν Πατέρα κ' Υἱό.

... τὸ ἔργο του, συνεχίζονται... Μία
ἡμέρα οἱ αἰρετικοὶ πηλῶσαν κάποιον νὰ δοξαροῦνθι τὸν Γρηγόριον.
ὁ ἄγος δέχτηκε τὸν ἐπιθέτην του ἐπὶ ἀπερίττω καταλύμῳ τῷ.
Ὅταν ἠδύγηθε νὰ προχωρήθι εἰς τὸ δοξαροῦντὸ τῷ ἔργῳ, ἔγινε μέ-
βα τὸ μία ἀλλαγὴ! Ἡ ψυχὴ του ἐπανεβτάθηκε κ' ἄρχισε νὰ τρέμει
χονάτῃ κ' ἴστωσε δυσχῶρεθι ἢ φανερώσε θ. α. -

ὁ Γρηγόριος ἐκ καρδίας τὸν δυσχῶρεθε κ' ὁ παρὰ
λίγο φονέως ἔγινε ὀρθόδοξος. Αὐτῆ τῶν περιοδῶ ἦρθε
εἰς τῶν κων/πολ, ὁ Μάξιμος, ἔχεθε ὅτι ἦτο φιλόσοφος ἀπὶ τῶν
Ἀλεξάνδρεια κ' ὅτι τὸν βάπτισε ὁ μέγας Ἀθανάσιος. ἔχεθε
ἐπίβυς ὅτι ἀγωνίστηκε με' τὸς ὀρθοδόξους. Ἡ ἀληθεῖα ποὺ
ἔμαθαν ὑστερὰ, οἱ Χριστιανοὶ τῶς Πόλεως ἦτο ὅτι ὁ Μάξι-
μος ἦτο μικροαπατεῶνας κ' εἶχε ἀρκετεὲς φορές καταδικασθῆ
ἀπὸ τὸς τοπικὸς ἀρχοντας. ὁ Γρηγόριος τὸν εἶδε πα-
χο' ἀλλὰ ἀφοβημένο ἐπὶ Χριστῷ, τὸν πῆρε ἐπι' τι τῷ, κον-
τὰ ἐπὶ ναὸ τῶς Ἀναστασίας, ὅ' εἶνα διπλάνο δωματίο,
δύητῶσαν τὰ προβλήματα, ἔτρωσαν μαζί.

τὸ ἔτος 379 οἱ ἐξόριστοὶ ἐπίσκοποι ἐπέστρεψαν ἐπὶς ἐπαρχίες τῶς.
ὁ ἐπίσκοπος Ρώμης Δάμασος, με' τῶν ἐπιμονῶ τῷ Μ. Βαβιλεῖθ δὲν χρη-
σιμοποιεθε πλέον διατωπῶεις με' ταύτησαν τῆ φύδι με' τῶν ὑπόβτα-
θι ἐπὶ θεῷ. Ἡ σύνοδος ὀρθοδόξων ποὺ ἔγινε τὸν φθινόπωρο εἰς τῶν
Ἀντιόχεια καθώρισε ὅρδαι γιὰ τῶν θεώματα τῷ Ἀγ. πνεύματος.
ὁ εὐσεβῆς Σαμοβάτων ἐπιτρέφοντας ἀπὸ τὸν Δούναθι πρὸ ἦτο ἐξό-
ριστος, ἐπὶ Δοχίχι Συρίας μία γυναῖκα ἀρειανὴ τῶ ἔριξε ἕνα τῷ θ. α.
θεῷ κεφάλι κ' αὐτὸς ζεφυχθε ἀφέδως. Ὁμολογητῆς κ' μάρτυς.
ὁ Γρηγόριος τὸν ἔκρυψε με' πόνο. Τίποτε δὲν εἶναι πῶ ἀγαπῶ
εἰς τὸ θεῷ ἀπὸ τῶν καθαρῆ καρδιά κ' τὸ ὀρθόδοξο φρόνημα.

τὸ Νοεμ. 379 ὁ φιλόσοφος Μάξιμος ἐπέστρεψε εἰς Ἀλεξάνδρεια
κ' ἔπειθε τὸν ἐπίσκοπο Ἀλεξ. Πέτρο ὅτι γιὰ τὸ καλὸ τῶς ἐκκλησι-
ας ἀνάγκη εἶναι νὰ παραμεριθεῖ ὁ Γρηγόριος κ' νὰ γῆν ὁ ἴδιος
ὁ Μάξιμος ἐπίσκοπος. Ὁ Βαβιλεῖθ Θεοδόσιος ὑπέγραψε νόμο : «Ὁρ-

16) Δοξολογία είναι οποιος θυμωμένοι με αυτά που πι βτεύουν ο Δαμά-
 βος Ρώμης κ' ο Αλεξανδρείας Πέτρος, ο Μάξιμος έφτασε εις
 Κων/πολι, 'επίσκοποι με' των χωρών τω Πέτρο, απ' των Αλεξανδρεία
 ήρθαν εις Κων/πολι κι' αυτοί πληρώσανε κ' ανδρωπος της νύχτας... κ'
 όλοι συνωμοτημένοι πρωί-πρωί, πριν ο άρρωστος Γρηγόριος εικωθεί
 μπήκανε εις τω ναό... οι Ορθόδοξοι έτρεξαν, έγινε θυμωοκη κ'
 τελικά με' ρωμεις κ' ο πρωστεις διώξανε τον Μάξιμο κι' τω δικός τω.
 Έκείνοι έφυγαν κ' βω όπια κάποιου οργανοπαίχτη αποστει-
 ώσανε κακόν κακός των χειροτονία. Τώρα ή πύλι... ανάσταση...

Αυτάχως, με' Δούβι με' τον Αρθρόβιο Μιγάνο κ' τον Δαμάβο Ρώμης
 ήθεσαν τον Μάξιμο. Όλοι τω ανατολής ήθεσαν τον Γρηγόριο, ό όποι-
 ος κιδνωόταν άδικαιοσύνης γιά όλα αυτά. Ζήτωθε απ' τον λαό θυμω-
 μη γιά των αφέχεια αυτά. Τελικά κ' ο Πέτρος Αλεξανδρείας, έ-
 φτασε γιά τον Μάξιμο κ' τον έδιώξε από κοντά τω, κ' ο έπαρχος Αλε-
 ξανδρείας τον απήλαβε κ' αυτός έφυγε γιά τω Ρώμη κ' τω Μιγάνο τω
 των αναχωρήσαν... ο Πέτρος Αλεξ. με' ορθόδοξος ναύτες που μετεφε-
 ραν βιτάρι από Αλεξ. εις Κων/πολι παραγγελε δβα ήθεσε βτον Γρηγόριο.

Έκκλησιαστικαν οι ναύτες αυτά βτων Αναστασία, ή παρθία τους
 ήταν ή θρησκίς νίκης τω Γρηγορίδ, ό όποιος εκφώνηθε τω 34 λοχο τω.
 Τους προβρωίνθε ο λαέ με', λαέ με' κ' έκλαιγε. Λογο άρρώστερα
 που ο Γρηγόριος θελει να' φύγει ο λαός όλος έφώνηθε:.. πεθαίνουμε εδώ
 βτω ναό, δέν πάμε πθωνά, αν μας υποβχέθεις βτα δα' "μεινεις, τώτε
 θα' πάμε βπία μας", Νέα άρχη... νεοί άχώνες, κηρυγματα!..

Τόντε βτα προύποθεβι θεολογίας είναι ή καθαρι ψυχής. και να'
 μη γίνεται θεολογία θε' όποιαδιποτε ώρα κ' όπουδιποτε. Όχι, μετα'
 από φαρογότια ή διαβεδαβεις. Για ν' άκούθει κανεις αυτά χρειαζε-
 ται πνευματική προετοιμαβία. Επιδος ούτε
 γιά όλα πρέπει να' θεολογηθε, ούτε άδια-
 κριτα να' προχωρήθε. Αναλογία με' των δύνα-
 μη μας κ' όβω λαβτάβεν οι άκροταί...
 "Να' έχες τω θεώ βται μνημη βδ, πε-
 ριββότερο απ' όβι αναπνεεις",
 Για ν' ανακρύβεις των περιχαρηγη θεότι-
 τα, πρέπει να' χεις καθαρά-ύγιή πνευμα-
 τική ματια. Των έρωτηβαν: " Μπο-
 ρούθε να' εκφραβόμε τόν θεώ; ό πλάτων λέγει, πως όχι...
 - Αδελφοί με', ό πλάτων λέγει είναι δύσκολο να' καταλαβόμε τόν
 θεόν, αδύνατο να' τον εκφραβόμε. Όταν καταλαβεις κάβα γιά
 τω θεώ, βίγγρα θα' βρεις τρόπο να' τω εκφραβεις. Όμως, αν
 δέν μας φωτίβει ο θεός, τώτε δέν γίνεται.
 - Άρε πατερ, με' τον αποφατικώ, γνωρίβμε τω θεώ;
 - Ακώβτε, χρειαυνοί με', με' βδο αποφατική έχεν οι νεοπλατωνικοί

17 -
ἀλλὰ αὐτοὶ δὲν τοῦ αὐτοῦ ποὺ ἐπιδιώκον νὰ χωρισθῶν. με' τὸ
νὰ γέσ τ' εἶναι ὁ θεὸς, δὲν θυμάνει ὅτι φαίνεται ὅτι θεός.

- Ἐπειδὴ οἱ Χριστιανοὶ πρέπει νὰ ἐνωθοῦμε με' τὴν ἀλήθεια ἢ ὅποια
εἶναι ἡ ζωὴ, ὁ Χριστός. Ὁχι μας ἡ θεολογία ὁμολογεῖ πὺς ἀπο-
κτάρη αὐτῶν τῶν ἔμπορία.

Οἱ νεοπλατωνικοὶ ὁ Πλωτῖνος κ' ὁ Πορφύριος εἶχαν ἀναπτύξει εἰδικὴ θεωρία κατὰ τὴν τριαδολογία,
μιχοῦσαν (με' τὴν ἔμφαση ἐπιδραβὶ τῷ Χριστιανισμῷ) γιὰ τρία ὄν-
τα πρῶτον προῆλθε τὸ ἕνα ἀπὸ τὸ ἄλλο με' ἀπορροί. Δηλ. ξεχειλίτου-
τας ἕνα δοχεῖο προῆλθε τὸ δεύτερο κ' ἀπὸ αὐτὸ τὸ τρίτο. Οἱ θεω-
ρίες αὐτὲς εἶναι ἀόχρετες με' τὰ τρία πρόσωπα εὐς ἀφ' τριάδος.

Ὁ ἅγιος ἐκφώνησε τοὺς λόγους αὐτῶν ποὺ ἔμειναν ἐν τῇ ἱστορίᾳ
με' τὸ ὄνομα "θεολογικοὶ λόγοι". Εἰς τὸν λόγο τῷ γιὰ τὸ ἅγ. πνεύ-
μα ἀναφέρεται γιὰ τρεῖς "βιβλίους", ποὺ μεταμόρφωσαν τὸν κόσμον.
Δηλ. οἱ δύο διαδύκες κ' ἡ δρᾶσι τῷ ἅγ. πνεύματος ἀπὸ τῶν πεν-
τηκοστῶν κ' μετὰ. Ἡ ἀποκαλύψι τοῦ θεοῦ εἶναι σταδιακὴ, ὅλα δὲν

ἦτο δυνατόν νὰ τὰ ἀφομοιωθεῖ ὁ ἄνθρωπος.
Ὁ Ἰουδῶς εἶπε: "μετὰ τῶν πεντηκοστῶν τὸ
ἅγ. πνεῦμα θαὶ διαρκῶνται τὰ εὐς και-
νῆς διαδύκες". Μία λοιπὸν ἀπὸ τῶν ἀληθει-
ες πρὸς ὁ κύριος δὲν εἶπε (δὲν ἐξήγησε)
εἰς Ἀποστόλους τὸ εἶναι περὶ τοῦ ἁγίου
πνεύματος. Αὐτῶν μας τῶν εἶδει τῶ-
ρα τὸ ἴδιον τὸ Πανάγιον πνεῦμα.

- θελεῖς νὰ γίνεις θεολόγος; Νὰ ἐφαρ-
μόσαι εὐς θεοὺς ἐντολὰς! Πρῶτα ἢ ἄσκη-
σι, ἢ πράξι κ' ὕστερα ἢ θεωρία.
Ὁ βασιλεὺς Θεοδόσιος νίκησε τοὺς Γότθους, τὸς ὑπεχρέωσε νὰ

εὐσπειρωθῶν κ' νὰ μὲνόν ἀναμεταβῶν Αἴμο
κ' τὸν Δυναβί. Τώρα, νικητῆς Νοεμβ. τῷ 380
εἰσέρχεται εἰς κων/δι. ἔχει ἀκούσει γιὰ τὸν
Γρηγόριο... κ' διετάξε νὰ τὸν φέρῶν ἐπὶ
ἀνάκτορα με' τιμητικὴ συνοδεία. ἔνομιζήσαν
οἱ δύο τὸς ἄγτερα ἦτο παρῶν κ' ὁ ἐπαρχος
τῆς Πόλεως, ὁ πρῶτος ἰσχυρὸς ἄνθρωπος μετὰ τὸν
βασιλεῖα, ὁ φραβῖος Νεωτέριος. Ὁ Θεοδόσιος

εἶπε ὅτι τὸ θεῖμα τῶν αἰρετικῶν νὰ γυθῆ με' παιδί κ' ὅχι με'
τῶν θεία. Ὁ ἀρχιεπὸς τῶν αἰρετικῶν ὁ Διμόργος θαὶ ἔπρεπε νὰ
ὑπογράψῃ ὁρθοδοξία ὁμολογία πίστεως.
Ὁ βασιλεὺς εἶπε: "Γρηγόριε, με' τὸ δικό σου χεῖρι, ὅτι δι-
δει ὁ θεὸς τὸ μεγαλο ναό (= τῶν ἁγίων Ἀποστόλων), ἀμοιθῆ"

-18- 6τὸς πόνος εὐκ' τῆς δουλείας εὐχ' γιὰ τὴν ὀρθὴν πίστιν. "

Ὁ Θεοδοῖος προγραφήταβε γιὰ τὴν 27 Νοεμ. δριαμβευτικὴ ἐξ-
εδοδο κ' ἀκ' πύχανε 6τὸ ναὸ τῶν Ἀγ. Ἀποστόλων γιὰ δοξολογία,
Δύο ἡμέρες πρὶν (τὴν Τετάρτη) καλεσε τὸν ἀρειανὸ ἐπίσκοπο
τῶν Συρόφων, ὁ ὅποιος ἀρνούθηκε νὰ ἀπογράψῃ ὀρθοδόξην δοξολογία.

Τότε ... ὁ βασιλεὺς Θεοδοῖος τὴν ἄλλη ἡμέρα (Πέμπτη,
26 Νοεμ.) ν' ἀφ' ἑαυτοῦ ἔροι οἱ ναοὶ τῆς πόλεως ἀπὸ τῶς ἀρειανῶς
κ' νὰ δοθῶν 6τὸς ὀρθοδόξου. Οἱ ἀρειτικοὶ ὀργανώσανε βε-
βαιὰ διαμαρτυρίες. Τὴν ἐπομένη 27^η ὁ βασιλεὺς καλεσε

τὸν Γρηγόριο κ' τὸν εἶχε ἀμυτικά δεξιά τῶ. δὴν. βυβαδι ὅτι
ὁ Γρηγόριος εἶναι ὁ ἐπίσκοπος τῆς Κων/στας. Μεγαλειώδους πομπῆ,
Ἰσοκραγεῖς. παρὰ τῆς διαμαρτυρίας τῶν ἀρειανῶν. Τὴν ἕρα
πρὸ ἑψάλλαν τὴν δοξολογία, ἡ βυβαρία πού ἔως τότε ἐκο-
τείνιατε. ἔρχε κ' ὁ αἰθιόπιος ἡγιος ἀκό-
μη πανηγύρισε μ' αὐτῶν τὸν τρόπο.

Ὁ λαὸς φώναζε ν' ἀνεῖθει ὁ Γρηγόριος
6τὸ Ἰσόνο. Τότε τὸ τέμπλο ἦταν χαμη-
λό κ' πῖθω ἀπὸ τῶν Ἀγία τραπεζὰ ὑπῆρχε
μαρμαρίνος Ἰσόνος τῶ ἐπίσκοπῶ, ὅψυ-
λός, ὥστε νὰ βλεπῶν ἔροι οἱ χριστιανοὶ
τῶν ἐπίσκοπῶ τῶς. Ὁ Γρηγόριος, δὲν
ἔκρανε καλὸ νὰ ἐνδρονίβει τῶρα ...

ἔκρανε νόημα. ὁ ἀνώτερος ἀξιωματοῦ-
χος, ὁ Πρωτοσύμβουλος πρὸς τὸν ὀρθοδόξου
φώναζε :: Στάματαῦστε, σιλεντιο,
καίντε βιωπὴ, παρακαλεῖ ὁ ἐπίσκοπος

μας, βυβαρία ἔδω εὐχαριστοῦμε τῶ θεῷ, μόνον αὐτῶ, ἀρῆστε τ' ἀλ-
λα, ἰάρεται ἡ ἕρα τῶς. " Σιωπάσαν. ὁ βασιλεὺς ἐνεπι-
διαβῆκε κ' ἐπαίνεσε τὸ Γρηγόριο.

Κυριακὴ 10 Ἰανουαρίου τοῦ 381, 6τὴν ἀγ. Εἰρήνην (τὴν μητρο-
πολὶ) ὁ ναὸς χερῶτος ... ἔκρανε ὁμίλια (λόγος 37^{ος}) ἐβῆγε
τὸ εὐαγγέλιο τῆς ἡμέρας (Ματθ. 19, 1-9) ἰόμιζε γιὰ τὴν ἰε-
ρότητα κ' τὸ σκοπὸ τῶ γάμου. Ὁ Γρηγόριος ἀπέραψε τὴν νομοθε-
σία τῶ κράτῶς κ' ἴτυβε τὴν ἀλλαγὴ τῆς. Μῆγε γιὰ τῶς
ἐνωουχισμῶς, γιὰ τὴν ἀδικία νὰ ἀμυνεῖται ἡ γυναῖκα πρὸ ἀπατά
τῶν ἀνδρῶ τῆς κ' νὰ μείνει ἀτιμωρητος (γιὰ τὸν ἴδιο δόλομοιχεί-
ας) ὁ ἀνδρας. ἔπροβῆριζε ὅτι ἡ ἀδικία τούτη γίνεται, εἰό-
τι οἱ ἀνδρες νομοθετοῦσαν ἀδικῶς βυβαρικοῦς νόμους.

Ὁ βασιλεὺς κ' οἱ ἀρχόντες ἦσαν παρόντες. Εὐχῆθηκε
εἰς τὸν Θεοδοῖο νὰ νῆαν δίκαιος ... Ἀρχεῖ Μαῖο

βασιλικά γραμμάτια καλούσαν από παντός τους επίσκοπους, για μεγάλη Σύνοδο. Πρώτος ήρθε ο Μελέτιος Αντιοχείας (είχε εξοριστεί από τον Ουάλη παπική παπική κ' από τον Κωνσταντίνο παλαιότερο υπέρμενε εξορία), ο βασιλιάς φανέρωσε εις τον Γρηγόριο τὸ ἔξος ὄνειρο. Ἦταν τότε στρατηγὸς κ' κοιμήταν, ἦρθε ἑνας θεβάθμος ἐπὶ σκοπὸς κ' τὸς ἔβαλε πάνω τὸ τὸ στέρμα κ' τὴν βασιλική χλαμύδα. Σί, ἕνα χρόνο ἔχνε βασιλιάς. Πέρασαν ἄλλα τρία κ' πλεον ἔτη. ἀναρωτώταν : ο Ποιὸς νῆσαν αὐτὸς ὁ ἐπίσκοπος;

ἔχεν ἡδὴ συγκεντρωθεῖ ἄρκετοὶ ἐπίσκοποι, ὁ Γρηγόριος, δὲ τὸν τὸς παρεβιάζε ἔστων βασιλιάς. Τότε ὁ Θεοδόσιος φώναξε : « Αὐτὸς εἶναι, ναι, αὐτὸς... αὐτὸς !... » κ' τοῦ φίλησε τὸ χεῖρ. (Ἦταν ὁ ἐπίσκοπος ποὺ εἶδε, ἔστων ἔστων τὸ -)

Οἱ ὁμοιοδοτικοὶ κ' πνευματοφάχοι ἐπίσκοποι ἦσαν 36. Πρὶν ἀρχιβα ἡ Β' οἰκὸμ. Σύνοδος ὁ Γρηγόριος τὸς φίλησε. ἔκεινοι μείνανε ἔστων πλάνη τὸς. Δὲν εἶχαν θεῖο ἔστων Σύνοδο πλεον.

Ἐπὶν ἀφ' ἑαυτῶν ἀρχισαν τὸς πρώτες ἡμέρες Μαΐου 381, οἱ συνεδριάσεις. ἔπεσε κ' ὁ βασιλιάς με' τὸς συνοδικῶς τὸς.

Πρόεδρος τὸς συνέδοσ' ὁ Μελέτιος - πρότενε τὴν ἐνδρόνη τὸς Γρηγορίου, δια' τὴν Πόλη !! παρὼν κ' ὁ βασιλιάς, ὁ Γρηγόριος ζαρωσιόθηκε. .. εἶπε ναι κ' ἐδέχθησαν ἔστων τὴν ἀναρρωθῖ τὸς χωρὶς ἰδιαιτέρης τελετῆς. Τὴν ἐπομένη ἔστων Ἰ. Λειτουργία ἔστων καὶ Ἀγ. Ἐπιφάνης, ὁ νέος Πατριάρχης, ὁ Γρηγόριος χοροβτα τὸς.

Πρῶτο ἔργον τὸς συνέδοσ' : ἡ ἐπισημάνωσις τὸς πίστεως, τὸς ἡπίστεωσι, τὸς ἐπισημάνωσις τὸς πίστεως (προβλήκη ἔχνε διευκρίνωσις γιὰ τὴν ἀλήθεια τὸς ἁγ. Πνεύματος). Ἐπὶν πρώτες συνεδρίες κάποιοι ἀθεολόγοι

κατηγόρησαν τὸν Γρηγόριο ὡς νεωτεριστὴν, ὅτι δὲν κρατᾷ τὴν παράδοσι. ὁ ἄγιος ἐμίγησε δια' τὴν ἡία φύβη κ' τὰ τρία πρόσωπα τὸς Θεοῦ. εἶπε πολλά κ' τὸς ἐπιχειρήματα - ὅσα ἔστων ἀνελέγη, εἶχα ὁ δὲ τὸς τὸς Θεοῦ λόγος, μὴν περιμένετε νὰ ὑποχωρηθῶ ἔστων πλεονηφία. Τελικὰ ἐμψώνησαν ὅλοι κ' ἡ

βαΐριο.. Ματί μεγαλώσαν ο Γρηγόριος με τών καθαίρειο κ' ἀπ' τὸς γονεὺς ἔμαθον τὰ πρῶτα γράμματα κ' τὸς πρῶτες προσηχες. Μετὰ πάσαν θω̄ θεο̄ τὸς Ἀμφιλόχιο θω̄ Διοκαθαίρειο (38 χιλιο̄ ἀπὸ τῆς Ναζιαντό) θω̄ ὄχλο̄ ἐκεῖ. Τὰ καλοκαίρια κ' τὸς ἐορτές ἐπέστρεφαν εἰς τὸς γονεὺς. Ἐδῶ γυμνάζετο μετ' τὸν γιό τῶ δαδκαῖο - θεο̄ τῶ Ἀμφιλόχιο κ' ἀπὸ τῶν πού τὸ 373 μ.χ. θω̄ γίνετ' ἐπίσκοπος Ἰκονίος. Μετὰ θυνέχισαν τὸς θπουδές θων καθαίρειο (εἶχε τότε 400 χιλιάδες κατωίκο̄ς).

Τὸν Γρηγόριο κ' καθαίρειο τὸς θυνέθετο ὁ πατὴρ σαρχος κάρτεριος. Αὐτῆ ἡ θυνέθεια ὑπάρχει, παιδιὰ πησθίων νὰ τὰ θυνοθεῶν θως θπῶδες παιδαγωγοί. Ἐπὶν καθαίρειο γυμνάζε τὸν μέγα Βαβίλειο. Τελείωσαν οἱ θπῶδες κ' ἐπέστρεφαν εἰς Ναζιαντό κοντὰ θως γέροντες γονεὺς - ἐβδομητάρηδες ὄχλο̄ν.

Ὁ Γρηγόριος 18-20 ἐτῶν τότε, μία ἡμέρα εἶναι μόνος θπῶτα μετ' τῆς μητέρας τῶ ἡσποῖα τῶ θεο̄ θει " Παιδῑ μὲ, θυμάθαι πὸ θῶ ἔλεγα πὸς θεννῶθικες; Ἐ' ἔβειχε ὁ θεο̄. Ἐ' εἶδα θε' θυερο πρὶν θυννῶθαι... κ' τὸνομά σου ἀκοίμη! ἔχω ὑποχρέθικα θτῶν κύριο, ἔν ἀποκτιῶ γιό, νὰ θ' ἀφιερῶθαι θτῶν θεο̄ν."

- Ναι, μητέρα, ἐνδυθούμαι
- Γρηγόριε, θ' ἀφιερῶθαι θτῶν θεο̄, χωρὶς νὰ θε' ρωτηθῶ... ἔχουμε εὐθύνη..
- Ναι, μητέρα - θεικόψε ὁ Γρηγόριος, θῶν ἀνθυχεῖς, πᾶντα θκεῖθικα νὰ μείνω ἀγαθὸς ἢ μοναχός... Ἡ μόνια τῶ θριθυθῶ τῶ χεῖρι ἀνθῶρθικα κ' εἰκῆνος τῶ θεικόθης ἰερῆ θταθμῆ..

Ὁ Γρηγόριος θυνέχεται:

- Μητέρα, θταν πηθαῖνα ὄχλο̄ν, μία νύκτα εἶδα θτῶν θπνο μὲ θυὸ ὠραῖες νέες. Φοροῦσαν ἀθυφῆνια φορεθματα, ἔλαθπαν ἀπὸ ἀθῶντα θεν φοροῦσαν θωθῶθια, τῶνθ μόνο κ' πῆθλο θτῶ κεραθῶ τῶς, τέτοιες ὀμορφες θεν ἔχω θαναιδεῖ. Αὐτές με πηθῶθαι κ' με φηλοῦθαι με θενθῶντα. - Ποιές εἶθθε, κ' ἀπὸ πὸς ἔρχεθθε, τὸς ρωθῶθαι. Καθ' ἀθῶνθῶν:

- ἔγω εἶμαι ἡ ΑΓΝΕΙΑ... ἔγω εἶμαι ἡ θοφροθῶνθ
ἘΥΝΗ, θτῶ Βαβίλειο τῶ θεο̄ θτεκοῦθαιθαι θῶθῶ
θτῶ χριθῶ κ' ἀπολαθθῶνθαι τῆς χαρῆ τῶν ἀγαθῶν,

-20- Θεολογία αὐτῶν, ἔχιναν τὰ τὰ ὑπολοῖπα

ἄρθρα τῶν Συμβολῶν τῆς Πίστεως, εἰς τὴν
Σύνοδο αὐτῶν (Β' οἰκουμενικῇ) ἐπεδαία βοή-

θεια προεβέβησαν ὁ ἁγ. Γρηγόριος Νύββης κ'
ὁ ἁγ. Ἀμφιλόχιος Ἰκονίθ. ὁ ἁγ.

Μελέτιος (ὁ πρόεδρος τῆς Συνόδου) ἀδελφεῖ
βας, παρέδωκε τὸ πνεῦμα τῶν, περὶ τὰ
μεῖα Μαίῃς. Ἐπικηδεύει ἔτσι ἔμαθε ὁ

ἁγ. Γρηγ. Νύββης. ὁ Γρηγόριος ἦταν κλη-

νικὸς μετ' ἀδελφεία κ' δὲν ἀπατάσθηκε τὸ
ἱεροῦ λαΐκου. Πρόεδρος τῆς Συνόδου ἔξε-

λεγει ὁ Γρηγόριος. Γενὰ τῶν χερσῶν
ἀπὸ ἐπιτοκῶν τῆς Ἀνατολίας, ὁ Γρηγόριος

εἶπε ν' ἀφαιρῶν τὸν Πάπῳ,
τὸν ἄνθρωπον, ὅσοι, ὅταν κοιμῶνται,
ἐκτρέφει νεὸ ἀρχιεπιτοκῶν. (τὸν Πάπῳ

ἀπὸ τῶν χειροτονιῶν κ' τῶν ἐπιτοκῶν οἱ ἁγιοὶ μετ' αὐτῶν τῶν
ἁγ. Ἀλεξάνδρου)

Πολλὰ διαμαρτυρίαι ἔχιναν εἰς τὴν Σύνοδο... φωνές, τα-

ραχί, θείαμα ἀπαχουτωτικό. ὁ Γρηγόριος ἀναγκάσθηκε κ' εἶπε:

" Ἄς με κάψει τὸ πῦρ τῆς κοιλίας, εἰ δὲν εἶμαι ἁγιοκρινής, εἰ ἔχω
προσωπικὴς ἐπιδοξίαις, βέβαια, εἶχαν κ' δικαίω οἱ ἀνατολικοὶ, διότι

πρὸ ὁμίλου παρ' οἱ ἀνατολικοὶ ἐπιτοκοὶ μετ' αὐτῶν Μαίῃς τὸν ἱεροδοκῶν
τῶν ἀναγκάσθηκαν ὡς ἀρχιεπιτοκῶν... Τέλει, ἔξελξε ὁ φλαβι-

ανὸς διατῶν Ἀνατολίας, ὁ ὁποῖος ὠφείλετο πρὸς τὴν ἐκκλησίαν. ὁ Γρη-

γόριος ἀρρώσθηκε βαρῶς... ὁ Γρηγ. Νύββης κ' ὁ ἁγ. Ἀμφιλόχιος Ἰκονίθ ἦταν
κοιτῶν τὸ συνεχῶς. Ἦσαν κ' ἄλλοι ἐπιτοκοὶ κ' ὁ νοτάριος Ἐλάριος,
ὁ συμβολαιογράφος. Διαχειρίζων τὴν περιδοξίαν τῶν ἱεροδοκῶν

ἦταν διατῶν Ἀνατολίας, ὁ ὁποῖος ὠφείλετο πρὸς τὴν ἐκκλησίαν. ὁ Γρη-

γόριος ἀρρώσθηκε βαρῶς... ὁ Γρηγ. Νύββης κ' ὁ ἁγ. Ἀμφιλόχιος Ἰκονίθ ἦταν
κοιτῶν τὸ συνεχῶς. Ἦσαν κ' ἄλλοι ἐπιτοκοὶ κ' ὁ νοτάριος Ἐλάριος,

ὁ συμβολαιογράφος. Διαχειρίζων τὴν περιδοξίαν τῶν ἱεροδοκῶν
ἦταν διατῶν Ἀνατολίας, ὁ ὁποῖος ὠφείλετο πρὸς τὴν ἐκκλησίαν.

ἦταν διατῶν Ἀνατολίας, ὁ ὁποῖος ὠφείλετο πρὸς τὴν ἐκκλησίαν. ὁ Γρη-

γόριος ἀρρώσθηκε βαρῶς... ὁ Γρηγ. Νύββης κ' ὁ ἁγ. Ἀμφιλόχιος Ἰκονίθ ἦταν
κοιτῶν τὸ συνεχῶς. Ἦσαν κ' ἄλλοι ἐπιτοκοὶ κ' ὁ νοτάριος Ἐλάριος,

ὁ συμβολαιογράφος. Διαχειρίζων τὴν περιδοξίαν τῶν ἱεροδοκῶν
ἦταν διατῶν Ἀνατολίας, ὁ ὁποῖος ὠφείλετο πρὸς τὴν ἐκκλησίαν.

ἦταν διατῶν Ἀνατολίας, ὁ ὁποῖος ὠφείλετο πρὸς τὴν ἐκκλησίαν. ὁ Γρη-

γόριος ἀρρώσθηκε βαρῶς... ὁ Γρηγ. Νύββης κ' ὁ ἁγ. Ἀμφιλόχιος Ἰκονίθ ἦταν
κοιτῶν τὸ συνεχῶς. Ἦσαν κ' ἄλλοι ἐπιτοκοὶ κ' ὁ νοτάριος Ἐλάριος,

ὁ συμβολαιογράφος. Διαχειρίζων τὴν περιδοξίαν τῶν ἱεροδοκῶν
ἦταν διατῶν Ἀνατολίας, ὁ ὁποῖος ὠφείλετο πρὸς τὴν ἐκκλησίαν.

μετ' αὐτῶν τῶν βοήθειαν τῶν
ἁγ. Ἀλεξάνδρου)

Πολλὰ διαμαρτυρίαι ἔχιναν εἰς τὴν Σύνοδο... φωνές, τα-

ραχί, θείαμα ἀπαχουτωτικό. ὁ Γρηγόριος ἀναγκάσθηκε κ' εἶπε:

" Ἄς με κάψει τὸ πῦρ τῆς κοιλίας, εἰ δὲν εἶμαι ἁγιοκρινής, εἰ ἔχω
προσωπικὴς ἐπιδοξίαις, βέβαια, εἶχαν κ' δικαίω οἱ ἀνατολικοὶ, διότι

πρὸ ὁμίλου παρ' οἱ ἀνατολικοὶ ἐπιτοκοὶ μετ' αὐτῶν Μαίῃς τὸν ἱεροδοκῶν
τῶν ἀναγκάσθηκαν ὡς ἀρχιεπιτοκῶν... Τέλει, ἔξελξε ὁ φλαβι-

ανὸς διατῶν Ἀνατολίας, ὁ ὁποῖος ὠφείλετο πρὸς τὴν ἐκκλησίαν. ὁ Γρη-

γόριος ἀρρώσθηκε βαρῶς... ὁ Γρηγ. Νύββης κ' ὁ ἁγ. Ἀμφιλόχιος Ἰκονίθ ἦταν
κοιτῶν τὸ συνεχῶς. Ἦσαν κ' ἄλλοι ἐπιτοκοὶ κ' ὁ νοτάριος Ἐλάριος,

ὁ συμβολαιογράφος. Διαχειρίζων τὴν περιδοξίαν τῶν ἱεροδοκῶν
ἦταν διατῶν Ἀνατολίας, ὁ ὁποῖος ὠφείλετο πρὸς τὴν ἐκκλησίαν.

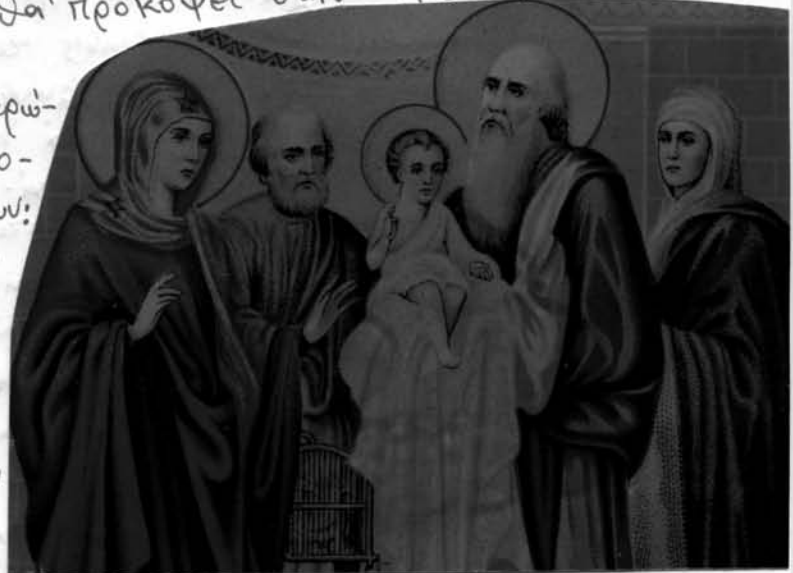
ἦταν διατῶν Ἀνατολίας, ὁ ὁποῖος ὠφείλετο πρὸς τὴν ἐκκλησίαν. ὁ Γρη-

Χρειατόραβτε ν'χιή άρχιεπίθκοπο. Δέν μπο- (21)
 ρεί ούτε θ'εις συνεδριάθεις ν'έρθει. Οί' όρθό-
 δοξοί συνεχώς προεωχόμενοι γιά τίν ν'χρία
 τού Γρηγορίου. Οί' λόγοι τού, οί' θεολογικοί
 διαβάθουνταν, είχαν κυκλοφορήθει θ' όχη τίν
 αυτοκρατορία. Μετεωσαν οί' χριστιανοί κ' τα
 έκαναν (= τα' λόγια αότα τού άχ'ι'ά) όηλα, θε-

λη κατά τίν άρετικόν. Ο Γρηγόριος έγινε ο
 οικουμενικός δ'ιδάκταλος. Ερωκόμεθα τώρα εις τίν
 συνεδρία π'ό πρώτη φορά είναι οί' καθυστερημένοι άπό
 Αίγυπτο κ' Θεσσαλονίκη (Μακεδονία) κ' ο Γρηγόριος είναι
 εις τ'ό μέδον τών 150 συνέδρων, ως πρόεδρος. Μετά τίν προ-
 βωχ'ι' κ' τ'ό καθωβωρίθια, τ'ι' τιθεθε συζητήμη γιά τίν άποθία λόγη,
 άρρωθ'ιας. Σεί' λίγο διαφωνία κ' ρωνήσ έν ήταν ο Γρηγόριος καθουικός
 έπίθκοπος κων/λεως ή όχι. Λύθεις δέν πρότειναν...
 ο Γρηγόριος, ο' όψιπ'εως νους τ'ης θεολογίας, έρπαζε τίν ευκαρία.
 Αρού κάποιο, δέν τόν ήθ'ησαν, θ'ά' έρωθε. Για' τ'ό ποιήμιο δέν άνηεν-
 χει τ'ώρα. Τ'ι' νύχτα τ'ό π'εραθε, ο' θεός τ'ό είχε άποκαλύψει
 θ'α τ'ό ποιήμιο τ'ης Π'όλεως θ'ά' προκόψει θ'άν όρθόδοξο π'ί'ετι.

Έκανε τίν έξομολόγησι τ'ό φανερώ-
 νοντας τ'ις προθέθεις κ' τ'ις άνακο-
 ληθίες τών άντιπ'άχων τ'ό, λέγων:
 " Έροί κ' τ'ήιοι ποιήμενες, έχω δέν
 ήθ'ημα άπ' τίν άρχ'ι' να' χ'ίω έπί-
 θκοπος τ'ης κων/λεως. Με' πόνος
 κ' κόπους με' α'ίζήθ'ηκε τ'ό
 όρθόδοξο ποιήμιο έδω κ' άπ' τ'όν
 θεόν αναθένω τίν άμοιθ'ην με'.
 Με' άνάγκαθ'αν με' κοιν'ή ψήφο
 λαού κ' έπίθκοπων να' δεχθ'ω α'ιτό τ'ό άξ'ι'ωμα. Τ'ώρα κάποιοι δέν με'
 θ'έχον, έχω ούτε θ'έθεις, ούτε π'ροϋτο έπ'ωθ'ήμεθα, έθ'εις λόγη κάποι'θ
 φ'λόνθ ή έπιπολαθ'ότ'ως θ'έμετε άλλα να' π'ράξ'ετε τ'ώρα άπό τ'α πρώτα άπο-
 φαθ'ι'θ'έντα ... έ κεφ'θ'είτε λοιπόν κ' άποφαθ'ήθ'ετε. Για' με'να, άχαπιτόν
 ή έρημική-μοναχική Τ'ωή, τ'ώρα, θ'πως κ' π'ρίν. [" Έροί δε' άχαπιτόν ή
 'ερμ'ια κ' π'άχ'ι' κ' ν'όν "] Διότι δέν θ'ά' έμποδι-
 θ'θ' άπ' τ'όν θεόν, α'ιτόι που θ'ά' θ'έκ'ος θ'ερωθ'έν τ'όν
 έπίθκοπικόθ'ν θ'ρόνον. (Migne. 35, 207)

Δυστυχώς, δέν συζητηθ'ηκαν οί' αίτιοι τ'ης ταρα-
 χ'ης. Σ'τι συνέδο τ'ώρα οί' διατηρηθ'έθ'κοι συνεχ'ιθ'ον-
 ται... ο Γρηγόριος άνακοινώνει τίν άπόφαθ'ι' τ'ό:
 " Άνδρες συηποίμενες τ'ης ι'εράς ποιήμους τ'ό χρι-
 θ'ωθ', είναι α'ιθ'ρό, ν'τροπή θ'ώς άλλ'ος να' δ'ιδάθ'κο-
 με ειρήνη κ' μετ'άξ'ι' η'ας να' πολεθ'ήμε

22) Κι πώς δά επιτώχομε να όμολουόθουν οι άλλοι, όταν έμεις
 δεν δυμνηνούμε θ' αὐτά πῶ πρέπει; Παρακαλῶ ἐβῶς χάριν τῷ
 Τριαδικῷ Θεῷ καλῶς κ' εἰρηνικῶς τῶν μεταξὺ βῶς δυμπεριφορᾶ να' ἔχε-
 τε. Ἐάν εἶμαι ἐρῶ αἴτιος τῆς φιλονεικίας, δεν εἶμαι βεμνότερος

τῷ προφίτῃ Ἰωνᾶ. Βαῖχτε με εἰς τὴν θαλάσση κ'
 παύεται ἀπὸ ἐβῶς ἢ Τρικυμιά. Προτιμῶ να' πα-
 θῶ θ' α' επιδυμνεῖτε, ἂν κ' ἀθῶος ὑπάρχω, γιὰ τῶν
 θμόνοιά βῶς. Απ' τῶν θρόνον κ' τῶν Πόχην ἐκδιώξατε με,
 θμόνον τῶν Ἀγίθειαν κ' τῶν εἰρήνην ἀχαπύβατε
 (Μίθνε 35,300)

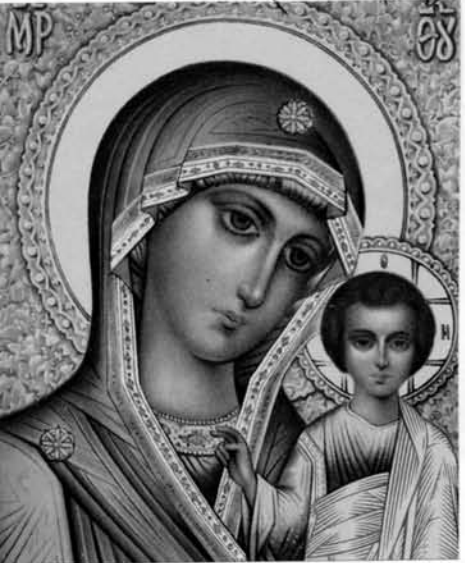
ὁ ἅγιος ἔρυχε γιὰ τῶν Νασιανθῶ. ὁ θρόνος τῆς Πόχης
 δεν τῷ χάρικε γιὰ πολὺ. ὅμως εἰς τῆς καρδίης τῶν Ὁρ-
 δοδόξων ἀναπαύεται κ' ἀμάρτια, εἶναι ἀχθῶς ποιητῶν τῆς
 Μίας, Ἀγίας, καθολικῆς κ' Ἀποστολικῆς ἐκκλησίας τῷ χριετῷ.

ὁ ἅγιος ἀχαπύβε τῶν ἑλληνικῆ παιδεία
 ἀλλὰ δόθηκε μ' ὅμη τῷ τῶν φυχῆ θῶν
 ἐκκλησία κ' τῶν χριετῷ. Δεν ἔχνε εἰς

τῶν φυχῆ τῷ, θύχθῶς κ' κατὰ χριετῶ τῷ ἑλληνικῷ ὀρθο-
 γισθῶ θῶν θεολογία τῷ. Οἱ ἑλλῆνες εἶχαν θεοποιεθῆ
 τῶν Ὁρθῶ λόγῳ κ' ἄθῶαν να' ἐρμηνεύθουν τὰ αἰθῶν

τὰ κ' τὰ νοντᾶ. ὄθῶοι προβτᾶ-
 θῶαν να' εἰστωπύθουν κ' ἐρμηνεύ-
 θῶν τὰ μυστηρια τῶς ἐν Τριάδι
 θεῶ με τῶν θουθῆνα τῷ ἀνθρωπι-
 νῷ λόγῳ περιέπεθῶν βῆ αἰρέ-
 βῆς. ὁ Γρηγόριος διεκρινε τὰ ἔθρια τῆς καθε
 ἐπιβτῆμης ἀπὸ τῶν ἐπιβτῆμῶν κ' τῶν τεχῶν
 τεχῶν ποὺ εἶναι ἡ λογικῆ λατρεία, ὁ ἀγαθῶς κ'
 ἡ κατὰ χάριν θῶν τῶν ἀνθρωπῶ δια' μεθῶ
 τῶν μυστηριῶν τῆς ἐκκλησίας κ' τῶν ἀρετῶν
 (= πῆστῶς, ἐλπίδος, Ἀγάπης, ταπεινοφροσύνης, ὑπομω-
 νῆς, ἐγκρατείας κτλ.) ὁ ἅγιος τῷ ταχῆντῶ

τῷ θῶν ποιητῶ, τῶν ριτωρικῆ θῶν εὐφροσύνη. τῷ ἔθῶε εἰς τῶν δια-
 κονία τῆς Ἀγθῆας, τῶς θεῶς λόγῳ. ὁ λόγος προβτᾶται, φωτῆ
 ὄθῶν τῶν ἀνθρωπῶν λόγῳ. ὁ Γρηγόριος εἶναι ποιητῆς ἀκόμη κ'
 βτᾶ μετὰ τῷ κείθῶνα. τῷ διαπιθῶνοθῆ εἰς τῶς ἐπιταχῆς πῶ ἔχρα-
 ψε κ' εὐφροσύνης λόγῳ. Οἱ ῥῆθῆς μεθῶ θῶν φραθῶ θῶνδε τῶν μῆ
 ἀκουθῶκῆ ἀρμονία. τῷ μεγαθῶ! Χαρίθῶν μῆ κανή-νοντῶ εὐ-
 ωθῆ, εἶνα πόθῶ γιὰ τὰ θύρῶν. μῆ δύναθῆ να' πτερογυθῆ κανεῖς
 ἢ ν' ἀποθῶκρῶθῆ ἀπὸ καθε θῶν τῶν μῆρῶν. Τμηθῶτα λόγῶν
 τῶς ἀθῶ ἔχῶν τροθῶρια-ἕθῶοι τῆς ἐκκλησίας. Παραδειχῶ! τῷ
 "Χριετῶ γῶν τῶν δῶθῶν. τῷ κοθῶ κ' εὐφροσύνη τῷ, εἰς κανῶνα χρι-
 ετῶ γῶν τῶν, τῷ ἔχει θῶν τῶν αἰθῶν ἀπὸ τῶ λόγῳ τῷ ἀθῶ

Γρηγορίου, ὁμιλία εἰς τὰ θεοφάνεια . ὁ ἀγ. Ἰωάν. ὁ Ὁρθόδοξος - (23)
 ὁκνῶς πολλαὶ τροπάρια ἀπὸ τῶν Ἀνασταθμοῦ κανόνα ποὺ συντάχθη „Ἀνα-
 σταθμοῦ ἡμέρα .. λαμπρυνθῆτω τῆ πανήγυρι .. η .. Ἰησοῦς συνεβταυρῶμιν
 χριστῶ, ἡμέτερον συνδοξάτομα .. η. η. η .. τὴ ἔλαβε ἀπὸ τῶν λό-
 γο τοῦ ἀγ. Γρηγορίου εἰς ΠΑΣΧΑ (Migne, 35, 396-397) . Παρομοί-
 ως κ' εἰς κανόνες κ' ἡμῶν Πέτρικος τῆς, εἶναι δανεισμένα ἀπὸ τῶν
 ἀντιόχειο λόγο τοῦ ἀγ. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου.

Σήμερα γίνονται 400 ἔτη τοῦ Γρηγορίου με' 18.000 (δέκαοχτώ χι-
 λιάδες) βάρχεις περίη. Τὸ αἴτιο νὰ γράψω αὐτὰ εἶναι: α) ἡ ἀπαγόρευ-
 ση τοῦ βασιλέως Ἰωάννου Παρριζίου νὰ διδάσκωνται οἱ χριστιανοὶ νέοι
 ἑλληνικὰ γραμματα (ὁ ἀγος ἤθελε νὰ βυρπηρωθεῖ τὸ κενὸ αὐτῶ
 προδέρουτας τὰ ἀρχαῖα ποιητικὰ μέτρα με' χριστιανικὸ περιεχόμε-
 νο.) β) Ἀπάντησι βτὰ αἰρετικὰ ποιήματα τοῦ
 Απολλινάριου. ὁ ἀγος Γρηγόριος ἔγραψε ποιήματα
 δια νὰ βωθῆ τὸ ὀρθόδοξος ἀπὸ τὴν παχίδα τῶν
 ψυχοβλαβῶν αἰσῶν ποιημάτων.

Τὰ θεολογικὰ τὰ ποιήματα, γραμμένα βε
 δακτυλικοῦ ἔξαίρετο βυρηνεῶν με' αὐτὰ τῶ Ὁμῖρῶ
 κ' τῶ Ἡβιοῶδῶ. Δανείζεται τὸ ἄγος τῶ Ὁμῖρῶ

κ' Ἡβιοῶδῶ ἀλλὰ κ' με' ἴδια ἀνεβὶ χριστιανοποιεῖ τὴν
 γλώσσα τῶν Ἀγε ζανδρινῶν ποιητῶν κ'
 τὴν γλώσσα τῶν Ρωμαϊκῶν χρόνων.

Ἀξιοποιεῖ τὴν ἀρμονία κ' εὐκαμψία τῶν
 ἀρχαῖων ποιητικῶν μέτρων γιὰ νὰ δώθῃ
 βάλν βε' κρατῆρα (ποτιρί) τῶν νέων
 οἶνον τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας.

Ὁ Ρουρῖνος μετεφράσε βτὰ λατινικὰ ἔρ-
 γα τοῦ Γρηγορίου: „τὸ περὶ τῶ ἑαυτῶ βίβη“
 κ' μερικά ἄλλα. „Οἱ ἔξομολογητές .. τῶ
 ἱερῶ Ἀρχιεπισκόπου Ἐπιτοκῆτος Ἰππῶνος ἔχον
 μὴ ἀπὸ τῶς κύριες πηγῆς ἐμπνεῶσεως τῶς
 τὰ ἔργα αὐτὰ τὰ μεταφρασθέντα εἰς λατι-
 νικά, τοῦ ἀγ. Γρηγορίου Θεολόγου.

Ἀναχωρῶντας ὁ Γρηγόριος γιὰ Νάπιον, πῆγε εἰς τὸν βασιλεῖα Θεοδόσιο
 κ' ἐξήγησε τὴν παραιτιβὶ τῶ. Ἐκεῖνος βεβαβωκε τὴν ἀπόραβὶ τῶ
 „ἔπειτα δύο ἡμέρες ἔφησε ἔχρηστος βτὰ δυνάτῶ τῶ κ' μετὰ βτὴν Ἀνα-
 στασία, ἀπὸς εἰδοποιήθηκε ὁ λαός, τῶς ὁμίλησε νὰ ἔχον ὁμόνοια κ' νὰ μὴ
 ἀνυτάξον μῖθος βτὰ φθόνου τῶν ἐχθρῶν τῶ. Τὴν ἐπομένη ἡμέρα ἐπι-
 σκεψθηκε νὰ εἶ, παρηγορηθεῖ τὸ λαὸ κ' ὅτι τὸ Ἅγιο πνεῦμα δάνα μα-
 ζὶ τῶς κ' δαὶ τῶς ἐνισχύει κ' αὐτὸς ὡς εἶναι βωμάτικα ἀπῶν. Νὰ φυ-
 λατῶν τὴν μῖθου εἰς τὴν Ἁγία Τριάδα, ὅπως τῶς διδάξε ..

24) και ἀκοίμη, να θυμάστε τὸς κόπες
 μὲ γιὰ ὅσα ὑπέμεινα ἔδω, να θυμά-
 στε τὸς λιθοβολισμὸς μὲ.

Ἡ ἉΓ. ANNA

Ἡ σταυροφορία γιὰ εἰρήνευσι πέτυχε. Στὴν
 Σύνοδο δὲν ξαναπῆγε, θουαντιδουκε μὲ πολλὰς
 ἐπιβόκοτες κ' τὸς ἐξόρισε γιὰ ὁμόνοια κ'
 ὅτι φώναζε μὲ τὸν δεξιὸν τὸ, ὄχι ἀηχῶς διό-
 τι τὸ ἐπεδίωξαν οἱ ἀντιπαλοὶ τὸ.

Κυριακὴ τελευταία τῶ Ἰουνίου, χειρῶν-
 θε θῶν ἀγ. εἰρήνη. Λόγος πρὸς ἱεροσρε-
 πεια Λ. Μετὰ τὸς Δι' αἰχῶν" εἰς
 τὸν ὁμιλία τὸ εἶπε: "Ἡ ἀπολογία
 μὲ εἶθε ἔσθις, θεῖς εἶθε ἠδύξα μὲ,
 ὁ βτεύρανός μὲ. Τὸ ὀρθοδοξο ποι-
 μνιο τὸς πόλεως πρὶν τρία χρόνια
 ἦταν ριδακινὸ κ' διαλυμένον, .. τῶρα
 ἀλλοτρί τεραῖα θαυμάσει. Σπεί-
 ρερα πολλὰ γιὰ να εἶναι τὸ οικοδό-
 μημα τὸς Ὀρθοδοξίας βτεύρεο .. δια-

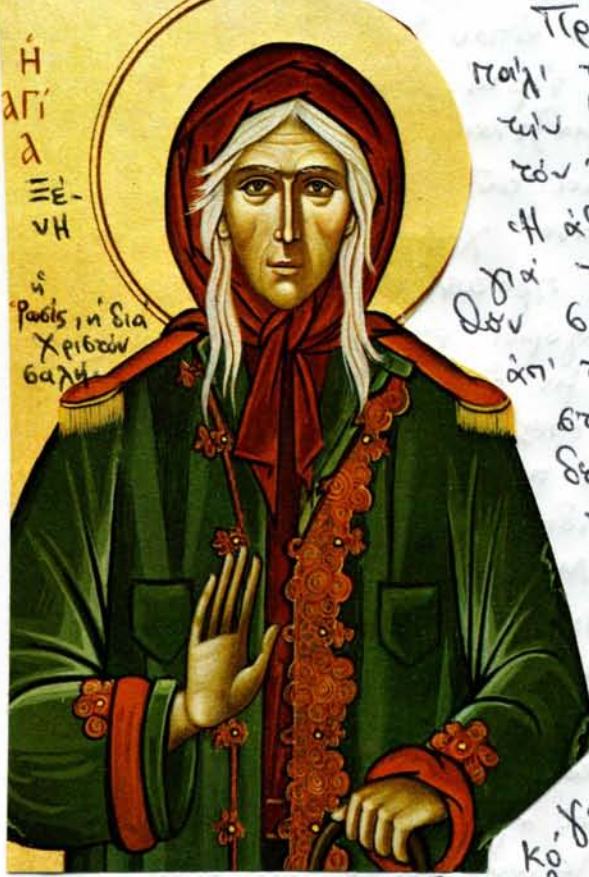
βάστε τὴν διδακταλία μὲ βῆα χειρογράφα μὲ κυκλοφοροῦν. Τὸς εἶ-
 πε πρὸς θεολογικὰ θέματα ὑπῆρχαν κ' τὴν δίδαξε γιὰ τὸν γόβι τὸς
 διαφωνίας ψόβις κ' πρόβωπα εἰς τὸν θεῶτητα. Ἄς μὲ εἶπῃ κάποι-
 ος ἂν ἐπεδίωξα καὶ γιὰ τὸν ἑαυτὸ μὲ, ἂν ἔκανα καταχρησι βῆα οἰ-
 κονομικὰ τὸς ἐκκλησίας .. τὴν Ἰουλιὰ γιὰ μὲ βῆα; Μὰ μ' ἀφιέετε να
 ξεκοραβῶ... βῆεπετε τὸν κακὴν ὑφεία μὲ, μὲ βῆα βτεύκομαι κ' ὁμι-
 λῶ. Φθάνουν τὰ κόματα, .. βῆεπετε ἀρχιεπιβόκοτο να βῆς ἀρεῖβει
 κ' ἀφιέετε μὲ ν' ἀποχωρηβῶ ἕρεμα γιὰ τὸν ἔρημο. Χαῖρε Ἀνα-
 στασία μὲ ἀγαπημένη, ὅπου ἀναβῆθηκε ἡ Ὀρθοδοξία .. Χαῖρε μεγα-
 λε ναε' τὸς Ἁγ. Σοφίας, ἀγιοὶ Ἀποστόλοι, χαῖρε καθέδρα μου, ἀγ. εἰρήνη
 μὲ τὸ ὄψος βῆ χένυσε φρόνο .. Χαῖρετε ἐπιβόκοποι, ἱερεῖς, ψάλτες
 παρδενῶδες κ' παρδενῶ, φιλόπαιχοι κ' ὄφρανοτρόφοι .. Χαῖρετε ἀ-
 δελφοὶ ἀγαπημένοι μὲ μὲ φιλοδωῖατε κ' μὲ φροντῖατε βῆς ἀρ-
 ρῶστετες μὲ .. Χαῖρε πανίβχορε βαβίβει κ' ἀρχοντες κ' ὑπηρετες
 χειροκροτῖατε τὸ ρῖτωρα, δὲν δα' μὲ ξανακούβετε

Ἄν χρειάβει ἔκει πῶ δα' ἀβκντεῖω, παρὶ δα' ἀγωνι-
 βῶ γιὰ τὸν ἀγῖθια. Χαῖρε Ἀνατολή κ' Δύβι
 Ἀγωνι βῆκα γιὰ τὸ καρὸ βῆς κ' ἀναγκάβονται ν'
 ἀφιέω τὸ φρόνο. Μὰ, ὅποιος χάνει τὸν φρόνο ἔ-
 δῶ, κερδῖβει ὑμῖβτερο βῆον οὐρανὸ. Χαῖρε
 καὶ βῶ Ἁγία μου Τριάς, κάλλος μὲ κ' φρον-
 τῖδα μὲ, βῆε βῶ γὰς τούτων κ' βῶβε των, Παι-
 δια μὲ, ψυχαῖστε αὐτα πῶ βῆς διδάβει κ' να θυμά-
 βτε τὸς λιθοβολισμὸς μὲ. Ἡ χάρις τῶ κυ. ριθ
 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῶ, μετὰ πάντων ἁμῶν. ΑΜΗΝ
 τὸ πρῶν τὸς δευτέρως ἀναχωρησε ..

Η
ΑΓΙ
Α
ΞΕ-
ΝΗ

ἡ
Ραίς, ἡ
Δία
Χριστῶν
βαλῆ

Τρεῖς τρία χρόνια με' μία θάρκα περνούσε (25
παλι τὸν κεφαίτιο κόρητο... ἔβλεπε τελευταία φορὰ
τὴν κων/πολι, ἀναγοχιτόταν τ' ὁ θεὸς χάριθε εἰς
τὸν λαό, τ' οἱ ἀνθρώποι ἀνταποδίδουν...!
Ἡ ἀδιάλειπτη προβεῦχη τῶ ἀδραχῶν δὲν δα' ἦτο μόνο
για τὴν ἐκκλησία, ἀλλὰ κ' για ἐκεῖνος πού δα' ἔλ-
δων βῆτι τῶν... ἀκόμη δὲ κ' για ὅσους εἶχαν φύχει
ἀπ' τὴν τῶν!! Σέ' λιγο βῆτιν ἀβιατικὴ ἀκτῆ,
βῆτι χρυσόπολι. Ὁ ἀβλαβὸς τῶ ἔδωθε συνο-
δία κ' ἀμαζα με' ἀλοχα. Σέ' λιγες ἡμέρες
ἔφθασε βῆτι Νατιανζό. Ὁ φίλος τῶ, ὁ ἱερεὺς
κηνδόνιος εἶχε ἀναλαθε ἀπ' τὸ ἔτος 375 με'
ἐντολῆ τῶ Γρηγορίου τὴν ποιμαντικὴ φροντίδα
τῆς Νατιανζό. ἤμερε λιγες ἡμέρες με' τὸς
ἀφανιστῶν τῶ βυεργάτες... φίλος, τοῖ ὁποῖοι
τὸν ἠθέλου νὰ μείνει ἐκεῖ ἐπίσκοπος. Ὁ Γρη-
γόριος ἔφυγε για Ἀριανζό, βῆτι ἀχρστικό πατρι-
κό τῶ βῆτι, ἐκεῖ ἦταν ὁ ἱεροδιακόνος Γρηγό-
ριος κ' ὁ μοναχὸς Σωτῆριος πού τῶς εἶχε ἀφιθε κληρονόμος πρὶν δύο
μῆνες με' τὴν διαθήκη τῶ. Τώρα βῆτι βῆτι τῶ, για τὴν ἀκρίθεια
ἦταν φιλοξενῶμενος, οἱ κληρονόμοι αὐτοῖ, τὸν περιποιήθηκαν περιβ-
όστερο ἀπὸ πατέρα. εἰς τὴν κων/πολι πατριάρχης ἐξελέγη ὁ Νε-
κτάριος, ἦτο συγχρηστικὸς κ'...καταχούμενος... ὁ ἄλλος ἀναγοχιτόταν: «Κα-
ποιοὶ ἐπίσκοποι, νοιάτουσαν για τὸς κανόνες, πῶ τὰχα εἶχα παραθεῖ,
γιατ' ἡμῶν ἐπίσκοπος βῆτι Σάββα κ' δὲν ἔπρεπε νὰ γίνω εἰς τὴν Πό-
λη!... τώρα οἱ ἐπίσκοποι αὐτοῖ πού ψυρίσαν τὸν Νεκτάριο περιφρο-
νοῦν τὸν κανόνα πῶ λέγει νὰ μὴ χειροτονεῖται κληρικὸς ἀν πρῶ-
τα δὲν δοκιμασθεῖ για πολὺ ως βαπτισμένος Χριστιανός.».....
ὁ ἄλλος κάποια ἡμέρα ἐξομολογήθηκε βῆτι κληδόνιο ὅτι
ὁ θεὸς ἐπέτρεψε τῶδες δοκιμασίες, διότι ἔδωθε, εἶχε μεγάλη
ἐμπιστοσύνη εἰς τὸν ἑαυτὸ τῶ, εἶδειζε τὸν ἄμετρον ἐκεῖ βῆτι
πνέυματικὰ ὕψη πῶ περῶθε. Ἐποτίμυθε τὴ δύναμη τῶ σατανᾶ
.....
Τώρα ἄλλος πειρασμὸς ἦρθε ἀπ' τὴ Δύβι. ἔως 3
ἔεπτ. βῆτιν Ἀκυλῆια τῶ ἡλυρικῶ, συνήλθε σύνοδος ἡ ὁποία ψυ-
ρίβε τὸν ἀγνερὸ ἐκεῖνο Μάξιμο τὸν φλοβορο, ἀρχιεπίσκοπο κων/λεως.
Φοβικά, λυπηθῆκε πολὺ ὁ Γρηγόριος. Ἀνατολῆ κ' Δύβι δὲν
ἀντέσανε τὴν μετὰβύνη τῶ ἀγῆ!... τὸ παραξένον εἶναι, ὅτι, ἐνῶ
ἀπέριπταν τὸν ἴδιο τὸν Γρηγόριο, ἔδειχοντο διχα-διχα τὴ θεολογι-
α τῶ!! Ὁ χαίματος βῆτιν Ἀριανζό εἶναι σχετῶτος με'
ὕπομνη. εἶχε τὰφθρικὰ κ' τὴν δύσπνοια
ἀλλὰ ἡ ὑβύχια τῶ χάριθε θεῶς εἶλο-
γίες. Προβεῦχη, μελέτη, ἐπιτοχές πῶ
ἔγραφε κ' ἐπιβίβεις πού ἔδεχετο...

ριος κ' ὁ μοναχὸς Σωτῆριος πού τῶς εἶχε ἀφιθε κληρονόμος πρὶν δύο
μῆνες με' τὴν διαθήκη τῶ. Τώρα βῆτι βῆτι τῶ, για τὴν ἀκρίθεια
ἦταν φιλοξενῶμενος, οἱ κληρονόμοι αὐτοῖ, τὸν περιποιήθηκαν περιβ-
όστερο ἀπὸ πατέρα. εἰς τὴν κων/πολι πατριάρχης ἐξελέγη ὁ Νε-
κτάριος, ἦτο συγχρηστικὸς κ'...καταχούμενος... ὁ ἄλλος ἀναγοχιτόταν: «Κα-
ποιοὶ ἐπίσκοποι, νοιάτουσαν για τὸς κανόνες, πῶ τὰχα εἶχα παραθεῖ,
γιατ' ἡμῶν ἐπίσκοπος βῆτι Σάββα κ' δὲν ἔπρεπε νὰ γίνω εἰς τὴν Πό-
λη!... τώρα οἱ ἐπίσκοποι αὐτοῖ πού ψυρίσαν τὸν Νεκτάριο περιφρο-
νοῦν τὸν κανόνα πῶ λέγει νὰ μὴ χειροτονεῖται κληρικὸς ἀν πρῶ-
τα δὲν δοκιμασθεῖ για πολὺ ως βαπτισμένος Χριστιανός.».....

ὁ ἄλλος κάποια ἡμέρα ἐξομολογήθηκε βῆτι κληδόνιο ὅτι
ὁ θεὸς ἐπέτρεψε τῶδες δοκιμασίες, διότι ἔδωθε, εἶχε μεγάλη
ἐμπιστοσύνη εἰς τὸν ἑαυτὸ τῶ, εἶδειζε τὸν ἄμετρον ἐκεῖ βῆτι
πνέυματικὰ ὕψη πῶ περῶθε. Ἐποτίμυθε τὴ δύναμη τῶ σατανᾶ
.....

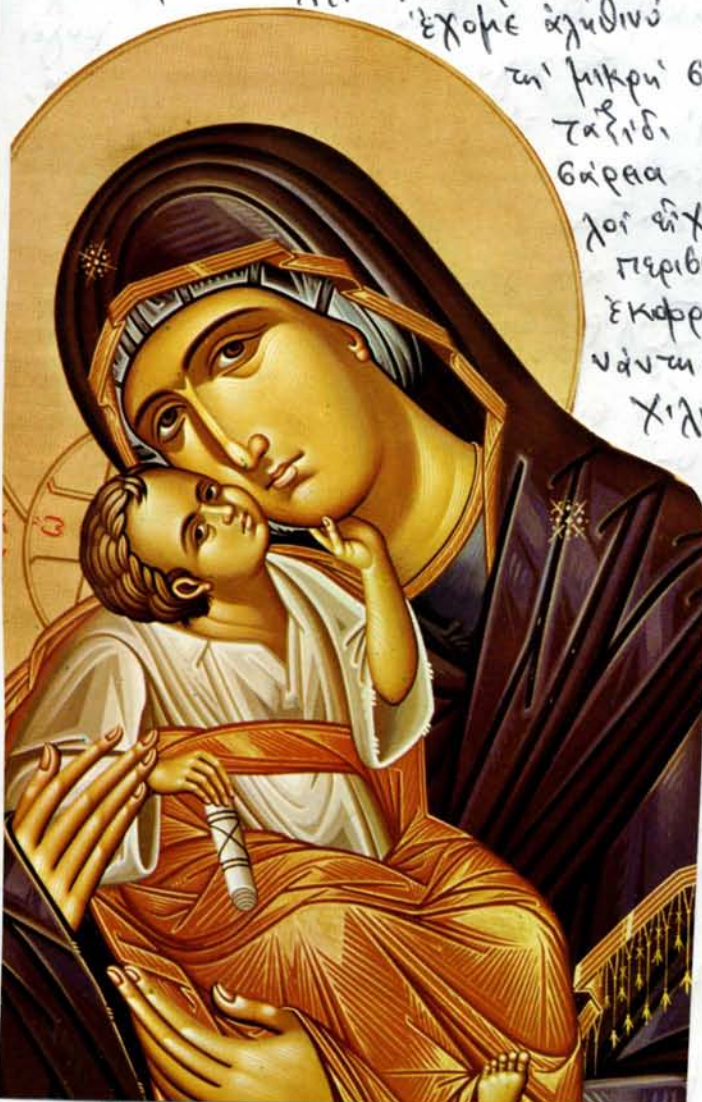
Τώρα ἄλλος πειρασμὸς ἦρθε ἀπ' τὴ Δύβι. ἔως 3
ἔεπτ. βῆτιν Ἀκυλῆια τῶ ἡλυρικῶ, συνήλθε σύνοδος ἡ ὁποία ψυ-
ρίβε τὸν ἀγνερὸ ἐκεῖνο Μάξιμο τὸν φλοβορο, ἀρχιεπίσκοπο κων/λεως.
Φοβικά, λυπηθῆκε πολὺ ὁ Γρηγόριος. Ἀνατολῆ κ' Δύβι δὲν
ἀντέσανε τὴν μετὰβύνη τῶ ἀγῆ!... τὸ παραξένον εἶναι, ὅτι, ἐνῶ
ἀπέριπταν τὸν ἴδιο τὸν Γρηγόριο, ἔδειχοντο διχα-διχα τὴ θεολογι-
α τῶ!! Ὁ χαίματος βῆτιν Ἀριανζό εἶναι σχετῶτος με'

ὕπομνη. εἶχε τὰφθρικὰ κ' τὴν δύσπνοια
ἀλλὰ ἡ ὑβύχια τῶ χάριθε θεῶς εἶλο-
γίες. Προβεῦχη, μελέτη, ἐπιτοχές πῶ
ἔγραφε κ' ἐπιβίβεις πού ἔδεχετο...

των προβαλεσαν βαιν καθαρεία, τω ειπαν οτι απο παρθε

(δμη. το ετος 380) αρχισαν να τυχουν των εορτων του Βαβιλειου, ο Γρηγοριος με προσευχη αρχισε να ετοιμαζεται. ειπε στον ιεροδιακονο τω: «...θα θκαθισω τω αγαγμα του Βαβιλειου, δηλ. θα δειξω ολα τα χαρισματα τω, οι χριστιανοι χρειαζονται προτωπο, οι ειδωλοχαρατες εφταχναν φανταστικα προτωπα και εφεις τω εχομε αμνησυ... ο Γρηγοριος ετοιμαστηκε κι με τη μικρη συνοδεια τω με αμαζα με τα Ιωα ταξιδι μεθα θελαστες. εφτασε βαιν και θάρα... ετρεξε πηθος χριστιανων, πολλοι ειχαν να των ιδουν 6-7 χρονια, αλλος περιβοτερα... Μενανε τω δακρυα να εκφραβουν των ιερη χαρα γ' αυτη τη συναντησι... ζτω μητροπολι καθαρείας, χιλιαδες λαου, διηγη η χαρα τωσ, και για τη μνημη τω Μιβαβιλιου κι για των παρθεβια του αγ. Γρηγοριου τω θεολογω.

ναω, χριςτορα - χριςτορα πηξε βαι

Λειτουργησε ο Ελλαδιος, ο διαδοχος τω Βαβιλειου, ο νεος μητροπολιτης. ομιλησε ο Γρηγοριος, διηγηθηκε, θαυμασε, ανεχουσε, θεολογησε. Περιεγραψε των Μεγα Βαβιλειου! «...εβτωσε τω αγαγμα τω», ολοι οι χριστιανοι κι οι ειδωλοχαρατες τωσ αιωνες θα των θαυμαζων, θα των εχων προτωπο!... ο ενδοβιαβμος των χριστιανων δεν περιγραφεται... ο Γρηγοριος αδουρβα αη των πιβω δυρα τω Βαβιλειου, οητ εφεινε δυο ημερες... τω μεγα αω τω συγκροτωμα με τα τωβα φιλανθρωπιτα ιδρυματα.

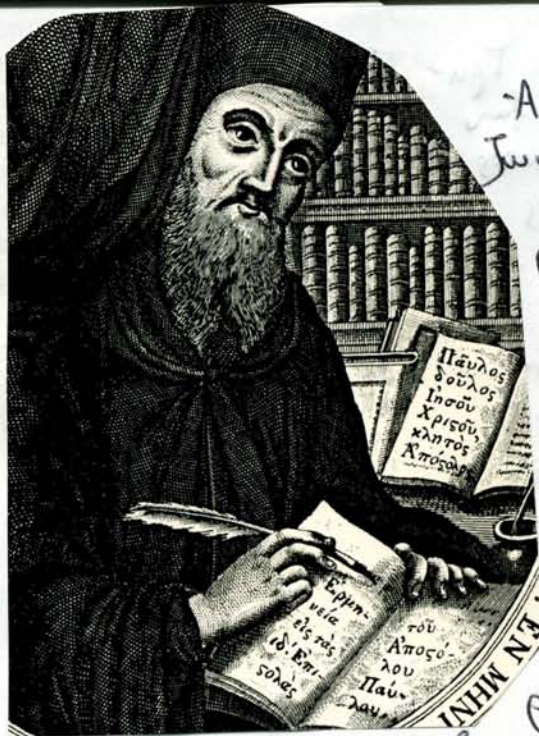
ο ΑΓΙΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ο μέγας

Εις των των εφελον ο φθόγγος σου, ως δεξαμενη των λαγων εν. δι' οσ θεοκρατω μεδουαται των εναντων των εναντων των ανθρωπων υδη

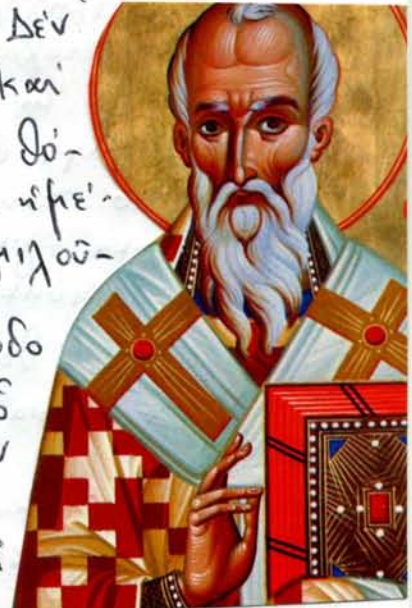
Κατεκαθην εως θαντην εφρατωα πατερ οδω. ηριθνε χριστω τω θεω, εωθε. να τωσ ψυχαι ημων

επεδρεψε βτω βπι τω τωσ Αριου που εχινε τω αβκυτωριου του. Μια νυχτα ειδε οτι βρεθηκε βαιν κυν/πολι, εις τω ναω της Ανασταβιας. Απο ειναν ενδοξο δρονο, διδαβκε τωσ χριστιανωσ, για των ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ. Η ρωνη τω ηταν καθαρη, δυνατη, θρονωδης... ολα ηταν χριστα ιεροπρεπεια κι... Ορθοδοξια !!

Την περίοδο αυτή έγραψε τα ποιήματα α' (27 Αρχίτσα α'π' ως γουέις α', πως τών έφερε β'α' Ιωη' η' ηυτε'ρα α' .. α' ποιήμα είναι 1949 β'α' χοι, οι 1397 β'α'χοι α'ξια κ' δ'ικαια ανυρε' ρανται β'α' Ιωη' α' εις κων/πολι .. Αρχ'εις Μαρτίου που άρχισε η νύκτα α' ΠΑΣΧΑ αποφαδισε να η' η' α'μην καθ'αυτη την περίοδο της α'φ. Τετταρακοθ'ως ! "Οσο α'μην αν'ε- δαν'ει ο χρι'τιανος, τόσο α'μηνότερα ποδη η' αν'ε'θει ... Ο μωαχος ε'ωτα'δως α' δια- κολουσε τών α'γο, αν'οιχε τιν πορτα α' ε'μπα'α α' Γρηγορί'α μια φορα τιν η' η'ρα, α'ρνε η' ε'παρνε κα'α .. Μια η'η'ρα η'ρθε ο αν'ωτερος δ'ικα'ακος, ο κ'ε'α'βιος, ε'ρνε π'ε'α'κος κ' Ιω'α'βε να α'δ'η τών α'γο. Ο δ'ια'κος Γρηγορί'ος αν'ε- ρε'ρε α'α' β'ων α'γο ο' οπο'ος ε'π'ε, να, με' κ'ιν'ηι της κ'ε'ρα'ης α' ..

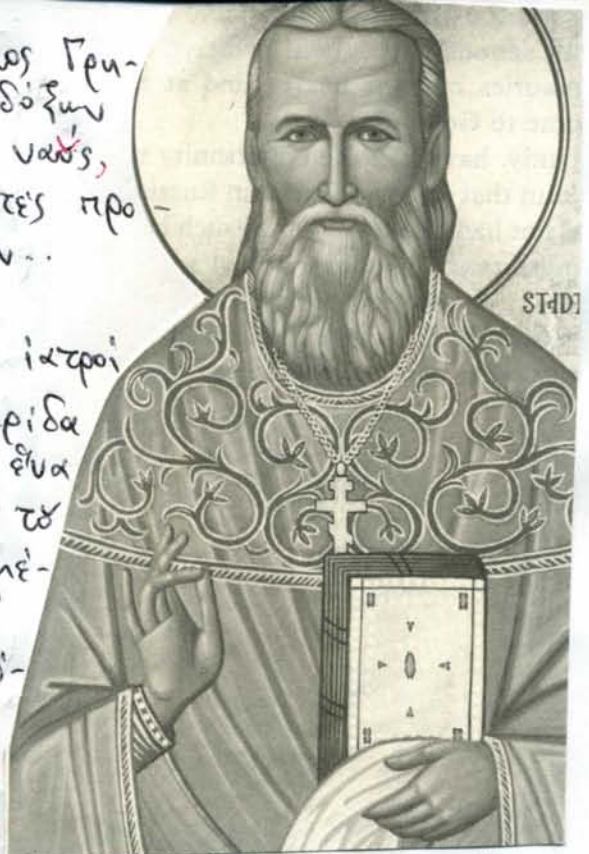
Ο κ'ε'α'βιος φ'ι'η'σε α' χ'ε'ρι α' α'ξ'ια κ' κα'α'δ'ε. -ε'ρω'α'βε .. πα'λι κ' πα'λι .. ο α'γ'ος β'ιω'α'βε .. τ'ον κοι'α'ζε η'ε' ε'ι'ρην'ικο π'ρ'ό'ω'πο. ο κ'ε'α'βιος ε'ρνε κ' η'ε'α' κα'α'η'ο'ου'βε : - Δέν ε'χει ε'ρ'α'ως ο Γρηγορί'ος β'ας, η'ας π'ε'ρ'ιο'φ'ρ'ον'ε' κα'α' ε'π'α'α ο'μ'η'α' για' α'χ'α'π'η η' ε'ρ'νε α'ρ'κε'ως δ'ο- ρυ'ος κ' π'α'ρ'ε'σ'η'η'η'β'ι ... Α'να'γκ'α'β'η'κε τιν α'λλ'η η'η'ε'ρα να δ'ε'χε'ται ε'π'ο'κ'ε'φ'εις κ' α'λλ'ων, η'ό'νο δ'εν η'η'ο'υ- β'ε .. ε'φ'ο'ρ'α'βε α' ΠΑΣΧΑ ! .. α'ω 382 !

Ο βασι'λε'ως Θεο'δ'ο'β'ιος τ'ων π'ρο'β'α'λ'η'βε β'α'ι β'ύ'νο'δο που ε'τοι'μα'α'ζ'ον'ται για' α' κα'η'ο'κα'ι'ρι α'ω 382 .. ο α'γ'ος ε'β'η'η'σε εις τ'ων βασι'λ'ικο' α'π'ε'β'α'λ'η'ν'ο, τ'ων π'ρο'κ'ο'π'ιο, ε'α' η' υ'χ'ια α' δ'έν α' ε'π'ι'τ'ρ'ε'π'ει .. Α'ρ'η'δ'η'κε να πα'ει β'α'ι ε'β'νο'δο, α'λλ'α' α'ρ'χι'βε να χ'ρ'α'φ'ει ε'π'ο'σ'η'ες β'ε' α'β'η'μα'α'ι'χ'ος κων/χ'ε'ως ο'πως εις τ'ων ζ'α'ω'ρ'ν'ι'νο κ' Β'ικ'α'ω'ρα να η'ε'β'ο'α'β'η'δ'ον για' τιν ο'μ'ο- νο'ια τιν ε'π'ο'κ'ο'π'ων, α'ω οπο'ο κ' ε'ρ'νε ..

.. Τω'ρα ο Γρηγορί'ος χ'ρ'α'φ'ει η'ε'α'α κ' ε'β'η'η'σε Θεολογ'ικ'α α'παν'ω'ν'τας β'ων α'ι'ρε'α'κο' Α'πο'λ'η'ν'α'ρι'ο που δ'ιδ'α'β'κε ε'α' ο χ'ρι- σ'τος κα'α' τιν ε'να'ν'δ'ρ'ω'ν'η'β'ι Τ'ε ε'λα'βε η'ό'νο β'α'ρ'κα κ' ε'χι ν'ο' αν'δ'ρ'ω'π'ι'νο. Τ'η' δ'ε'β'ι α'ω ν'ο', τ'α'χ'α, κα'α'ε'χ'ει ο Θε'ος Λ'ό'γ'ος. Οσο ε'χ'ρα'φ'ε ο α'γ'ος β'η'ε'α'α' η'α'α'α, τα' α'να'χ'ω'ρ'ι'βε η' 4^η ο'ικ'ο'μ. ε'β'νο'δος της Χα'λ'κ'η'δ'ον'ας α'ω 451 ε'στιν Α'ρ'η'θ'ια, δη'λ. τιν Θε'ο'τ'η'α, δ'ια'κ'ρ'ι'νε'ται η' φ'ύ'β'ι α'π' τιν ε'π'ο'β'α'β'ι, Α'ν'α'ι'θ'ε'α β'α'ι η'η'ο'β'ο'φ'ια τ'αν'τ'η'ον'ται. Ο'ι' ε'δο φ'ύ'β'ες, δ'ια κ' αν'δ'ρ'ω'π'ι'νη υ'π'α'ρ'χ'ον ε'ν'ω'μ'ε'ν'ες β'α'ι

-28- ὑπόστασι τῷ γιῶ τῷ θεῷ . ὁ ἄγιος Γρηγόριος ἐπειδὴ ἐπὶ προκλήσεις τῶν ὀρθοδόξων κ' ἐπέβλεψεν τὴν Νατιανῶ . ὁ ἴδιος γὰρ νῆας, γὰρ θυνάξαι πῶς τῶν, οἱ Ἀπολλιναρῆες προ-
 αἰμῶν τῶν ρυθμῶν, οἱ πῶς ἑβτερεώδικαν..
 κ' ἔλα αὐτὰ τὸ φθινόπωρο τοῦ 382

ἢ δὲ ὑπόστασι τῶν θαλασσιῶν. οἱ ἰατροὶ τοῦ ὑπεδῆσαν θέρμα' γὰρ τῶν Ξανθαρίδα εἰ εἶνα χωρὶς τῶν Ἰωάννα . ἔκει εἶχε εἶνα γυνώσκω, τῶν Νικόβου, εὐτύχο τῆς ἀντιφίας τῶν ἁγίων Ἀρκαδίου . ἔκει ἔμενε λίγες ἡμέρες πῶς ἔκανε τὰ γούρα.

τὸ ἔπειτα οἱ Ἀπολλιναρῆες χερσὶν νῆαν τῶν Νατιανῶ διὸς τῶν ἐπίσκοπο . ὁ ἄγιος ἐπέστρεψε πάλι τῶν Νατιανῶ κ' ἄρχισε πάλι τῶν ὁμιλίαις . . . βεβαίως τῶν ἀρετῶν διδασκαλίας τῶν . ὁ χερσὶν πέρασε δύσκολα γὰρ τῶν φηλαθῶν Γρηγόριο . . . εὐδῶ τῶν ΠΑΡΕΧΑ ματὶ τῶν, τῶν ἁγίων Ἀπρίλιος . ἢ παρὰ τῶν ὁμιλία ἦταν . ἔκει κατανοῶ . . . οἱ χριστιανοὶ δὲν δα' τῶν γυνώσκων αὐτῶν τῶν Ἀναστάσιον ἡμέρα.

.. ἔγραψε τῶν φίλων τῶν Γρηγόριο Νύκτος κ' γὰρ ἄλλως γὰρ τῶν κίνδυνος τῶν πῶς τῶν ὀρθοδόξο ἐπίσκοπο.

Τελικὰ ἔγινε ὁ ἁγίος ἐπίσκοπος Νατιανῶ, τῶν ὁποῖον εὐχῶν κ' εὐχάρησε ὁ Γρηγόριος : « θεωρεῖσθε, ἀγαπημένε παιδί μου εὐχάρη, πάντα ὁ θεὸς ματὶ εἶ . δα' προεῖχον να' διακονῆσαι μ' ἐπιτυχία . . . κ' ὅταν πηλαῖται ἡ ὥρα μου, νάρθῃς να' μὲ κλείσῃς τὰ μάτια . . . »

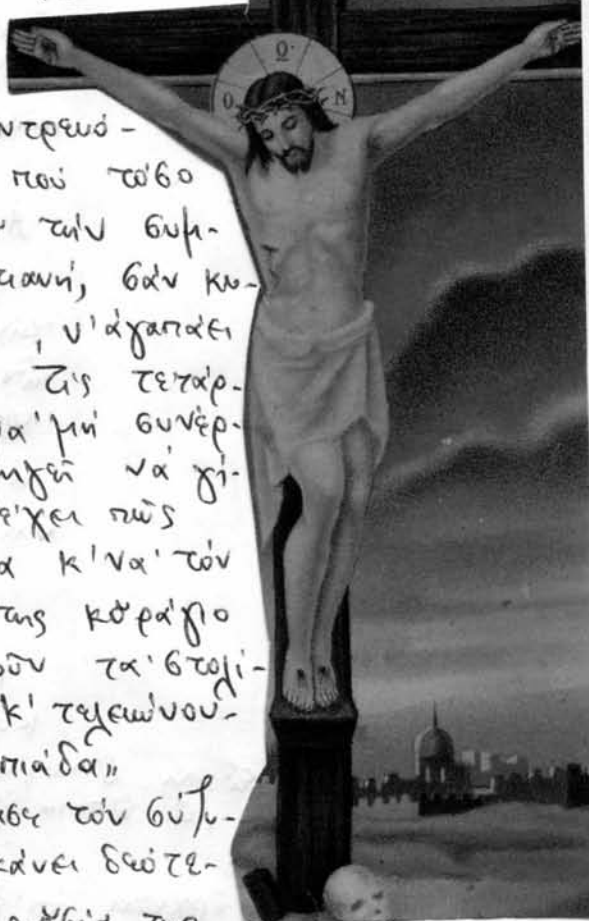
Μετὰ, ἔως τῶν Μαῦρος τῶ 384 ἔμενε εἰς Ἀριαντό . ἔπειτα Καρβαῖν, τεβέρρα χιλιόβ . Δυσκοὶ ἀπὸ Ἀριαντό, εἶνα κτῆμα, ὁ πατήρας τῶ εἶχε χεῖρα εἶνα μικρὸ ἔκκλησάκι εἰς μνήμην τῶν μαρτύρων . Διὸς γὰρ αὐτὸ τὸ ἔκκλησάκι ἔβλεπε τὸ ἀθηναῖο τῶ . . . μεταφῶσεντες γὰρ τῶ Ἰωάννα τῶ ὁμιλία . ὁ εὐστόχος γὰρ τῶν εὐπράξις κ' θεώδω τῶν θοῆ-
 ἴων κ' γὰρ λίγες ἡμέρες τῶ ἡγουμένω ἦταν ἔτοιμο.

Ἀπ' αὐτῶν πρώτες νύκτες πῶς ἀρτυροῦσε, τῶ φανερωμένη γὰρ ἔφαθα ὁ Μίχας Βαβυλῶνος, ἦταν ἄγιος φωνητὸς κ' χαρῆ-
 μένος πῶς τῶν ἔβλεπε εἶνα να' εὐφρανῶσε μὲ ὅτι ἔκανε

ὁ Γρηγόριος . . . ὅπως τότε τῶ 360-361 ἔτος τῶ ἀθηναι-
 ριο τῶ Βαβυλῶνος τῶν ἡρῶ ποταμῶ, τῶν πῶς, κ' εἶνα φύτεψε εἶνα μικρὸ λαχανόκηπο . . . ἔπειτα κ' εἶνα γυνώσκω ἀπὸ κητεντακὰ, ρωτῶσε πῶς δα' τὰ φύτεψι, πῶς δα' τὰ καλλιεργεῖ . . . βίβλας τῶ ἀποτελεῖσθαι μνησθῆναι . . . ἔκοψε κ' εἶνα γὰρ κανὸς ἴσως . . . τὰ χροῖματα κ' οἱ ἐπίσκοποι πῶς ὁμο κ' πηλαῖον . . . Μία ἡμέρα ἦρθε εἶνα εὐχάρησεν νε' ο

Εἰς τῶν κων/πολι ὁ Ἀθανάσιος μετὰ τὴν ἐξορία τοῦ τῶν
 Θεοδοσία, ἀνέστρεψεν ἓνα ὄρφανό κοριθιά-
 κι τῶν Ὀλυμπιάδα. Τώρα τὸ 386 ἢ
 μικρὴ Ὀλυμπιάδα εἶχε γίνει δεσποινὶς κ' παντρεύ-
 ταν μετὰ τὸν ἑπαρχο Νευρίδιο. ὁ ἄγιος πάλι τὸ
 ἀγαπᾷ ὅλος. ἔγραψε ἓνα ποιῆμα εἰς τὴν θυμ-
 βολῆναι πὺς νὰ εἶναι εὖτυχος κ' χριστιανή, εὖν κυ-
 ρία κ' ἀρχόντισσα, νὰ εἶναι μετὰ θεμώτατα, ν' ἀγαπᾷ
 πρῶτα τὸ θεὸν κ' ἔπειτα τὸν ἄνδρα τῆς. Τὴς τεταρ-
 τῆς κ' παραβκένεις νὰ νυθτῶν κ' νὰ μὴ συνέρ-
 χεται μετὰ τὸν ἄνδρα τῆς. -ἐπιθυμῶν νὰ γί-
 νηαι ἡμίαντα γιὰ τὸν εὖτυχο τῆς, νὰ προερχεὶ πὺς
 δατῶς μὴ γὰρ, νὰ τὸν γέγει τῶν ἀλήθεια κ' νὰ τὸν
 ἐλέγχει θυεταί. Νὰ ἔχει εὖν ψυχή τῆς κορφαίρο
 θα μὴ γὰρ εἶρα κ' νὰ μὴν τῶν θυγκινῶν τα' ὅτι-
 δια κ' οἱ κοσμικὲς διαβκεδάσεις. κ' τελευτῶν-
 τῆς τῶν προφηνεῖ : «Χρῆσθί μετ' Ὀλυμπιάδα»
 εἰς εἴκοσι μῆνες ἢ Ὀλυμπιάδα εἶχε τὸν εὖ-
 γο τῆς. -ἔγραψε χίρα. Ἀρνήθηκε νὰ κάνει δεῦτε-
 ρο γάμο. ἔγραψε τῶν ἀπεράντων περιόδῳ τῆς
 εἶσα χεῖματα εἶχε εὖν κατπαδοκία, λυκία, βιδωνία, κ' ὄρακη εἰς
 τῆς-εὖν μὴ γὰρ, καθὼς κ' εἶρα τα' ὅτι τῆς πὺς εἶχε εὖν πρῶτω εἶρα.
 Χειροθετοῦνκε ἀπὸ τὸν πατριάρχην Νεκταριο διακόνισσα κ' ἀρξότερα
 εἰς ἑρῆμην ἡλικία προεφερε θυεταί ὀργανωτικὴ κ' οἰκονομικὴ εὖν
 εἶρα ἡλικία τῆς Χρῆσθί μετ' Ὀλυμπιάδα. Τὸ 387 ἔτος ἀπέθανε ἢ θε-
 οβεβία, ἢ εὖτυχος τῶν ἀγ. Γρηγορίου Νυββῆς, ἢ ὅποια ἦτο
 νεῖα ... ὁ Γρηγόριος ὁ θεολόγος, παρὰ τῶν μὴ γὰρ
 ἀποστάσι περίη 100 χιλιομέτρο εἰς τὴν Νυββῆ, ἔκει-
 νησε νὰ τῶν ἐπιβκερθεῖ, νὰ τῶν παρηγορηθεῖ, εἶρα
 μετὰ τῶν εὖν μὴ γὰρ εἶρα, ἢ ἔγραψε τὸ δε' τὸ
 ἐπέστρεψε κ' εἶρα ἐπέστρεψε .. ἔγραψε μόνον χρατῆτα
 εἰς τὸν Γρηγόριον .. Τώρα τα' ὅτι τῆς εὖν
 .. εἶρα χρατῆτον .. ἢ γουγκλιβία ἀντικαθίσταται
 .. μετὰ τῶν πολλῶν προερχὴ ὀρθοστασίας .. !
 καὶ τῆς ὀφίλιος τῶν, τῶν ὀ ἀγιος τῆς χρατῆ ὀρθιος
 .. συνεχίται νὰ χρατῆ πολλὰ ποιῆματα
 ὁ διαβόλος τῶν ἐμφανιστῶν ἄλλοτε ὡς ἔκ-
 τος, ἀθυβος, ἄλλοτε εὖν θυεταί, ἄλλοτε ὡς

ἄγιος φως .. ὑπάρχον ἀγαθοὶ κληρικοὶ κ' προπαντὸς μοναχοὶ
 κ' μοναχῆς πὺς εἶρα ὅτι τῆς εἶρα συνεχίται κ' συνεχίται.
 εἶρα μοναχὴ ἢ μοναχὸς κ' νὰ μὴν ματῆ .. ὁ ἀγιος εἶρα κ' ὁ
 μέγας Βαβίλειος παλαιότερα - τὸς ἔγραψε μετὰ θεμώτατα, ὅτι
 γίνονται αἴτιοι μὴ γὰρ κακῶν. οἱ μου χεῖς, ὅτι εἶρα ἐγκρατῆο-

ἀπολαμβάνομε τὴν χαρὰ τῶν μοναχῶν,
 ἔλα, λοιπὸν, ἐνώθε τὸ νοῦ σου με' τὸ
 δικό μας, τὴν χαριτάδα σου με' τὴν δική
 μας. Δα' βε' ὁδὴν ἔδωκε ὁλόκληρο με-
 βα ἀπ' τὸς ἀδελφές κ' δα' βε' εὐάθως
 δὶνα στο φῶς τῆς ἀθανάτω Ἁγίας Τρι-
 αδος, μετὰ ἐφώθησαν κ' ἀνέβησαν εἰς τὸν
 οὐρανὸν. Μου ἔμενε ἡ χαρὰ. ἦταν γὰρ
 μὲνα οἱ μορφές αὐτῆς τὸ φῶς τῆς ΠΑΡ-
 ΘΕΜΙΑΣ ἢ ἡ Μόνα γυνάικε προ-
 βύνησε τὸν κύριο, ἐξομολογώντας κ' με-
 τὰ με' δα' κρυὰ φιλῶσε τὸν Γρηγόριο βῆνι
 κεφαλήν. - Τὴν εὐχή τῶν
 θεῶν παιδί μου, τὴν εὐ-
 χὴ τῶν κυρίων κ' τῶν
 γέροντων πατέρων σου...

ὁ Γρηγόριος διηγή-
 ῆκε ὅτι μυστήρα
 τῶ ἑνα πρόβατον
 θυῆρο. τῶ
 ἔφανη ὁ διαβό-
 λος χαριπρός κ'
 ἔρινε ὁ ἔξως
 διαλογος :

- Γρηγόριε, τὸν
 δάμο τῶν ἀγα-
 πῶν ὄλοι, φυσικός νόμος εἶναι.
 - Δέν δεῖω νὰ παντρευτῶ
 - ἔκειψο, φίλε μου, τὴν γυναί-
 κά, μῦρο ἀπαρὸ δα' βε' τυχι-
 γει ἢ ἀναπνοῆς τῆς.
 - Δέν με' βυγκινῶν τὰ μῦ-
 ρα
 - Δάβαι προύβιος, τ' ἀγαθὸν
 τῶ Ἀβραάμ, ὅτι ἐπιθυμῆθεις
 - Οὔτε κ' αὐτὰ τὰ ποδῶ, με'
 ἀρκεῖ λίθο ψωμί, τὸ πτω-

→ ἡὸ τραπέζι, δα' με'
 κρατᾷ τὸ νοῦ νη-
 φάριο ..

- Ἄν μ' ἀκούθεις κ'
 ἀφιθεις τὴν ἰδέα τῆς
 Παρθενίας, δάχεις κ'
 παραῖτα !..
 - Τί τὰ δεῖω, ποτε
 δέν ἐπεθύμηθα τέτοια.
 - Γρηγόριε, δάχεις δό-
 λος, τῆς, δόξα !.
 - Τὰ ἀφίνω βε' ἄλλως.
 Δέν πρέπει νὰ εὐπάρχων δό-
 λοι. τὴν δόξα, τὴν περιφρονῶ.
 - ἔκειψο τὴν δόξα τῆς σοφίας,
 τῶν γραμμάτων !
 - Ἄ! αὐτὴ μὴ γίγεται, τὴν ποδῶ
 ὅπως ὄχι γὰρ νὰ δόξαθῶ ἐμε',
 ἀλλὰ δα' τὴν καταδέθω βῆνι
 ποδῶ τῶ Χριστῶ με'.

Με' τὴν ἀπόφασι, ὁ Γρηγόριος,
 ἦταν ἕτοιμος γὰρ ἀνώτερο ἔρρο.

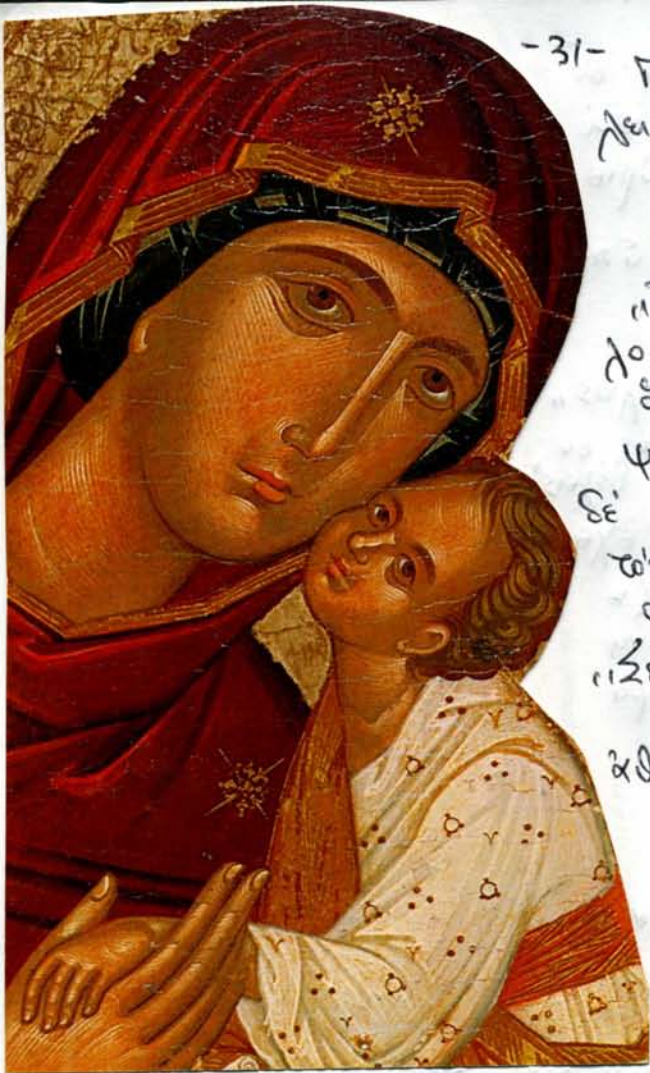
και κι' ος εχω συνειδακτη || — Μα, δεν
 θελτε να ποσο θκανδαλιζεις τον κοσμο;
 - εγω μπορει να βαν ποσο δυνατος κι' να νι-
 κας το ρυθικο παιδος, ο' αλλος θμως νικιεται.
 Γνωριζεις θμως αν αυριο θι αντεξεις.
 Αν δεν μπορας να παρθεωεις, ος ειχες
 νυμφευει. Τιμιος ο χαμος αλλα ο θιος
 εις παρθεωιας είναι ανωτερος. Γνωμη μου
 είναι θει μοναχος κ' μοναχι με των θυναναθρο-
 φη χανου των καθαροτητα τως κι' ος μη
 εμαρτανου πορυικως. Γυνηιος αθκυτως ει-
 ναν αυτος πο φωνει τα αιτια της εμαρτιας ..
 και συνεχιτει, ερεχχοντας ο' αχιος!

— εγω περαβα κι' ελιωβα βτην αθκυβι
 κ' συνεχως πολεμω με τα παιδη με των
 κοσμο, με των δια θολο ... Η βαρκα
 κ' αυτος θπως ηρωα με το' αχυρα .. Γι' αυτω θποιος
 εχει συνειδακτη, η θποιος εχει συνειδακτο, δεν θλειπει θαβιθεια
 τω θεω! ... φθινωπορο τω 387!

Η μοναχια δεν ερχεται απ' εσω, αλλα απ' των ψυχη. Αν η ψυχη χερμι-
 θεθ θεω, τωτε δεν των ενοχλει η απωθια των ανθρωπων, ο θυαγεν-
 τιανος, κληρικος τω των ειχε θουθιθει παλαιότερα ο θρυγοριος, ερε-
 ρε μερικες μοναχες κ' τις εχκατεθουθε θε' κεγλια απεναντα ατω
 τω καμη τω Αθ. θρυγοριθ. — Εκει ο θυαγεντιανος ειχε δικό τω
 χωραρι .. Μονο οι ρωνες ... ενοχλθσαν των εθιο .. εθιγηθε ο' αχιος
 αλλα ο θυαγεντιανος επεθμενε θτα θαι των θουθου .. Αναγκαστικε να
 αποθμακρυνθει ... να μη των θριθκων .. εχασε αθκυτικο καυθι ..
 ηθραψε κ' χραθμα παραπονθμενος θτον θυαγεντιανό, κ' εωχθρεως να
 λευθθρον θτω ναθ των αθιων μαρθρωων ... κ' τυθαινει! Μθ
 ειχε θεινει η παθριδα, ο' τθπος μου, με θιωθαστε κι' απο αυτων ... ος
 είναι εθλοχθμενο τω θνοθα τω θαβιθειας χριθθ!

Γραπει ερες-ερες θτων ηθυχια του ποιθματα,
 παραπνο θτων κυριο. .. ποσο θι αντεθω ακοθμη,
 εθριθικα, αθθμα .. ψυχη αναιθθμη .. θανθ δειν-
 θροξερο τω τω χρωπανε ανεθιο κ' .. οι ριθες τω
 αδυνατες ... θριαθα μου, εθραθμενη, εθρεθον με ..
 θουθιθον μου ναρθω θε' θεινα! .. θεθιθε με
 Αθαιθη να θε ποθω αθθαιωτα, να πεθαινω για
 θεινα αθθθχουθα .. θιαθι να θω θαθανα χωριθ
 θτες παρθγοριες; Μθπως, χριθθε μου, θθμωθες
 τω εθρεθα τω λαθ; θου; τω ποιθμιο τω εθραθ-
 θα; .. Αθιο πνεθμα, δεν εθρεθθθεις μεθθα μου! ..
 με; μεθ κρινειθ .. δεν αντεθω τθ θικαθουθνη θθ .. των εθαιθ θθ κ' τω
 εθως θθ, κυριε .. αυτω μθνο εχω να θου θειθω κυριε, προθθιπτω
 θουθκθιυθ θ ται ποθια θθ ... κανε με, θτα θειθεις ..

-31- προβουχες, σακρυα, υπομονες, επιμονη, αδια- (31)
 λειπει ειχη, αχαρη εις των κυρια θεωτοκον--
 χαριταινετα παρι με' θεις ελλαμψεις --!

Γραφει εις τα "Επη" του :
 "Ο παντων εκεκενα, τι γαρ θεμις αχ-
 λο θε μελταν;" (= ω θυ, που ειθαι ανω απο
 θα, με' τι αλλο εινα επιτρεπω να θε
 ψαλλω;) .. Ζοι ενι παντα μενει· σοι
 δε ανδρα παντα δοασει .. (= κοντα θε ζενα,
 των ενα, τα παντα μενδν κ' προς ζε με
 ορηι καταδινονται θα).
 "ζε των αφθιτου μοναρχην, δος ανμνευ,
 τον ανακτα, τον δεθποταν" (= εθεινα των
 αθανατο μοναρχη, τη δυναμι δωσε με να
 θε ανμνω, των θαθιγια κ' κυριαρχο)
 "Τριαδα Ιωθαν ερω θε" (= Τριαδα Ιω-
 τανη Ια θε' αποκατω), "πατερ, ηχεωσ
 γενου μοι" (= Πατερ γινε θηλαχικος
 θε μενα).

"και νυν τω θεραποντα συνεμπορος ελθε' καλωντα" (= και τωρα ε-
 θυ, ελα θυνοδοιπορος, βτω δελο θα που θε καχει), "Χριστε, φαιος
 μεροπων .." (= Χριστε, τω φως των ανθρωπων).

"Σον θροτος αυ κρεος εβαν, εν αχρελον ευδαδ' εδμικας, υμνητω-
 λον τως θως, ω φαιος, αχλαιης" (= παρι, δικη θα δοξα εινα ο
 ανθρωπος πα των θημιορχητες θαν αχρελο εδω θωι ηη, υμνητη τως
 δικας θα, ω φως, λαμπροτατος)

"Αμ-θροτε' μοι θροτεει τε, παλιχθενες, υφος
 αθαρκον" (= Αθανατε, πο' εχινες θητος κ' για
 σωτερη φορα χωνη' θικες, υφιστε, αθαρκε).

"Ζοι Ιω, σοι λαξεω, σοι δ' εμπνοος μοι
 ειμι θυγη" (= Με' τι δυναμι σε Ιω,
 με' τι δυναμι σε ομνω, με' τι δυναμι σε
 ειθαι ΖΩΝΤΑΜΗ ΘΥΣΙΑ).

"διδδ θυμω τηνημονι παντα φερειν" (= δος
 με υπομονετικη καρδια, για να τα υποφερη
 θα).

"Χριστε' με, πνοι θροτων (= ανθρωπων),
 " .. θα δρα' εβοθμαι" (= απο θενα πιανοθαι)

32) "Τίς μοι χένοιτ' ἔρυμα, πλὴν ὁ
κοίρανε;" (= ποῖος ἄλλος μπορεῖ νὰ
μὲ γίνει βύριγμα, ἔκτος ἀπὸ σενα, κύριε;)

"Ἐπύρδην καὶ κατνεχθὴν βρόδρα" (= ὑπερ-
φανώτικα καὶ ταπεινώθηκα πολὺ.)

"Σὸς εἶμι, χριστε, βῶθον, ὡς αὐτὸς θέλεις"
(= δικὸς ὁ εἶμαι, χριστε, βῶθε με ὡς βῶ
θέλεις)

"Ζῆβαι δὲ ἐκείνῳ τῷ μακρῷ πόδῳ μὲ ἔχε
ὅς ἀδρα κῆται τοῖς κατ' ἡγωνιζομένοις" (=
(= μὲ κατεχεῖ ὁ πόδος νὰ ζῆβω δὲ ἐκείνῳ
τὴν ἀτελείωτη Ζῆ, πῶ ἀπομένει δὴν θρα
βεῖο ὅπως κατὰ ἀγωνιστῆς)

Τὸ ἔτος 388 κυλαῖ
μειψυχαστικὸς ἀγὼν κ' ἡμέλια χαρίσματα. Ζῶσε δὴν
ἐρημίτης, ἀλλὰ δευότανε πῶ κ' πῶ λίγες ἐπισκέψεις.
εἶνα χιτωνικὸ ἐξωκλήθι λειτουργοῦσε ... πρὸς τὸ
χειμῶνα, ἀδυναμία, οἱ δυνατοὶ τὸ ἐποχωρήσαν ἀπὸ τομα.

Οἱ ἀνδρῶποι του, ὁ εὐστάθιος, ὁ εὐπράξιος,
ἔφεραν ἰατρὸς, οἱ ὅσοι ἔχον; νὰ τρωχεῖ, νὰ ἀναπαύεται...
ὁ ἀγὼς συνέχευε τὸν ἀγῶνα, ὑπομονῆς, εὐχῶν... νὰ ἀράξει τὸν
ἐαυτὸ τὸ δια τὴν δωτηρία τὸ κόσμῳ...

- "κύριε, φοβῶμαι ὄχι τὸ θάνατό, ἀλλὰ τὴν Συχάρια Σθ, δὲν
εἶμαι ὅσο χρειάζεται καθαρός, πῶς θὰ ἐμφανισθῶ ἐνώπιόν Σθ;

.. τὸ ἄθῳμα φάντανε... ὁ διαβολὸς ἐμυκνίσταν δὴν
κατὸς πῶ βρωμοῦσε ... ὁ ἀγὼς μὲ τὴν εὐχὴ κ' τὸ "Τριάδα
μὲ Ἄγια..." νικοῦσε! ... ἰανουαρι τοῦ 390... ἡ σφεία τὸ βγ-

τῶ ἄγκε κατὸς κ' μὲ ἕνα ραβδί... περπατοῦσε... λῆγο...
ὁ εὐπράξιος κ' ὁ εὐστάθιος δὲν εἶχαν τὴν ἀδεια τοῦ ἀγῶνα νὰ
πιφάνων νὰ τὸν θυσαντῶν καθὲ ἡμέρα... Χόρτα τὰ ἔταυχε
ἀφραβτα... κ' τὰ κονκία, φαβόλια, φακεί... βρεφμένα, γιὰ καθε
ἡμέρα λίγα ἀπὸ αὐτὰ μὲ ψωμί... Αὐτὸ ἦταν τὸ φαγνῶ τῷ...

Μετὰ τὴς κατὰ ἡμέρας τοῦ χειμῶνα, δριμύ τῶρα χιόνι... κακοκαρία...
Οἱ ἀνδρῶποι του δὴν Ἄριαντο μῶλις εἶδαν τὸν καρὸ τῷ μαζαν... ὁ
εὐπράξιος ἔτρεξε κοντὰ δὴν ἀγῶ... ὁ ἀγὼς κληνῆς τοῦ εἶπε
φιθωρῶτα: "Ἐρταβε παιδί μου τὸ τῆλος. Ἀπὸ βρέφος μὲ κατὰ-
βε ὁ θεὸς, ἐπὶ τῆλος πῶν κοντὰ τῷ... ὅτι κακὸ ἔβρινε μὲθα
μὲ, ὡς μὲ τὸ συχωρήσει ὁ θεός! εἶμαι ἔτοιμος... πῶν γιὰ
πάντα ὅσον θαβίγῃ με χριτῶ... Μὴ θλίβεσαι,

παιδί μὲ ... δα' εἶμαι πᾶν τα κοντα' εὐ... ὁ εὐπρά-
ξιος ἔκλαιε... ὁ ἄγιος συνεχίθε : « Ἡ δρὸς ἔπεθε,
... ἄστα χεῖρα τῷ Χριστῷ μας... »

ὦ! ἡ θύρα νιος μακαρίους! ...
Βλέπω ἕδω τὸς ἱερός γονῶς κ' ἀδελφία
μὲ τῆ Γοργονία κ' τὸν καθαῖριο...
Ἰδοὺ ὁ Μ. Βαβίλειος με' περι-
μένει δε' λαμπρῆ δόξα.

... τὸ χιόνι, ἔγω, περίπῃ
ἕνα μέτρο...
ὁ εὐστάθιος μὲ δυο βο-

θκός πού χωρίσαν τὸ μονοπάτι (κι' ἄς ἦταν ἄκεπα βήματα με' χιόνι)
ἀγρός ἔφταζαν τὰ χερσὸν ἡμῶν, « κύκλα » εὐγ. εἶδος παπουτσιῶν πᾶ
εἶναι πλατὴ κ' δὲν βολιάζει στὸ χιόνι... ἔφτασαν με' ταλαι-
πωρία κ' μετὰ ἀπὸ ὡρῶν στὸ ἀβκυτῆριο τῷ Γρηγορίῳ.

... ὁ ἄγιος τρεῖς ἡμέρες, ἀκίνητος, με' πόνους
χωρὶς νὰ μιλάει... με' βογγητῶ... με' δύσκολη ἀνα-
πνοή...

Τὸν ἀπὸ τῆς θεολογίας τὸν παραβέκον μόνο
πέντε ἄτομα... ὁ εὐστάθιος χωρὶς δα' φύσιν νὰ
φείδον ἱερεῖα... δὲν χωρὶς ἴσμε ἀν' πρόφρα-
σαν... ὁ ἄγιος τὴν 25 Ιανουαρίου. ἐκοιμήθη ἐν
κυρίῳ. ὁ πιπῶν, οἱ ἀχιθῖνοι Ὀρθόδοξοι ἕως τῆς συν-
τελείας ἔχον ἱερὴν καύχουσαν : « Με' τῆ θεολογία
εὐ, ἀγε, δα' ἴσμε κ' μ' αὐτῶν δα' ἀπέδουρε ἀπὸ τὸν
πρόσκαρον τῶτον κόβουσαν... »

«Μακαρία ἡ κοίλια ἡ βαστάσασά σε καὶ μαστοὶ
οὗς ἐδήλασαν» (Λουκ. ια' 27)

Ἄγε Γρηγόριε, πρέσβευε
δαὶ γυα χερσὸν ἡμῶν κ' νικηθῶμεν κυρίῳ!
αὐτὰ ἀγαπῶμεν « τὸ ἀπόθετον κάλλος », τὴν
ὠρανοῦτητα τῆς Ἀχιθῆας, τὴν Ὀρθοδοξία. ΑΜΗΝ.

« Ἄχθεοι αἰχλίεντες ἀπειρέδιον κατὰ κύκλον,
τριβοφασὲς θεώτιτος ὁμῶς βέλγας ἀμυρίπτοντες,
Γρηγορίου δέξασθε ἀνάξιον, ἀλλ' ἱερεῖα,
(ἐπιταίριον ἐπίγραμμα εἰς τὸν ἑαυτῶν τῶ)

ἐρηνυσία! (Ἄχθεοι ἀβραυτεροί, πᾶ τὸ ἀπειρο
βέ κύκλος μοναδικὸ φῶς, τῆς τριχλιπῆς θεώτιτος περι-
βαλλετέ, δεχθετέ τὸν Γρηγόριο, πᾶ εἶναι ἀνάξιος, ἀλλ' ἔμως
εἶναι ἱερεῖς). —
Τέλος κ' τῶ δαὶ, δόξα. ἀπερ-
αὐγία θεώτικε ὄνον ἡμῶν.

Τά ποιήματα του θεολογικά, ιστορικά, επιτάφια, επιγράμματα..., γραμμένα από μία καρδιά άπλη και ειλικρινή, είναι πολλές φορές τό ψυχογράφημα μιάς ταπεινής ύπαρξεως, μιά έκφραση τών πλουσίων έσωτερικών βιωμάτων του. Σ' αυτά χύνει «σάν μαργαριτοφόρο όστρακο» τή χαρά, τόν πόνο, τή μελαγχολία του γιά

“Όσ' αὖτως ἔβαν ἡ βασιλεία
τῷ θεῷ, ὡς ἂν ἄνθρω-
πος θάη τῶν σπόρων
ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ
καθεὶς κ' ἐχειρήται
νύκτα κ' ἡμέραν
κ' ὁ σπόρος θά-
βανη κ' φυκί-
νεται ὡς
οὐκ οἶδεν αὐ-
τός.
Αὐτομάτῃ
θαῖρ ἡ γῆ
καρποφορεῖ,
πρῶτον
χόρτον,
εἶτα βλάχυν,
εἶτα πλήρη
βῆτων ἐν
τῷ βλαχύϊ...”
(Μάρκ. 8, 26)

τίς περιπέτειες τῆς ζωῆς, ἀλλά καὶ τὰ ὑψηλά συνασθήματα τῆς ἀγάπης του, τῆς ἐμπιστοσύνης του καὶ τῆς λατρείας του στὸν Θεό.

Ἡ εὐαίσθητη ψυχὴ του, μὲ τὸν βαθύ θεολογικό στοχασμό καὶ τὴ μεγάλη πνευματικότητα, θαυμάζει τὸ θεῖο μεγαλεῖο καὶ ξεχειλίζει ἀπὸ τὸν πόθο νὰ ἐνώσει τὴ δοξολογικὴ φωνὴ του μὲ ὅλη τὴ δημιουργία καὶ τοὺς ἀγγελικοὺς χορούς.

Ἀπὸ ἓνα ὠραῖο του «Ὑμνον πρὸς Θεόν»³ παραθέτουμε τὸ κείμενο καὶ τὴ μετάφραση.

Σέ τόν ἀφθιτον μονάρχη
Δός ἀνυμνεῖν, δός ἀείδειν,
Τόν ἀνακτα τόν δεσπότην·
Δι' ὄν ὕμνος, δι' ὄν αἶνος,
Δι' ὄν Ἀγγέλων χορεία,
Δι' ὄν αἰῶνες ἀπαυστοι,
Δι' ὄν ἥλιος προλάμπει,
Δι' ὄν δρόμος σελήνης,
Δι' ὄν ἄστρον μέγα κάλλος,
Δι' ὄν ἄνθρωπος ὁ σεμνός·
Ἐλαχε νοεῖν τὸ θεῖον
λογικόν ζῶον ὑπάρχων·
Σύ γάρ ἐκτισας τὰ πάντα
Παρέχων τάξιν ἐκάστω,
Συνέχων τε τὴ πρόνοια.
Λόγον εἶπας, πέλεν ἔργον.
Ὁ λόγος σου Θεός υἱός·
Ὁμοούσιος γάρ ἐστιν,
Ὁμότιμος τῷ τεκόντι,

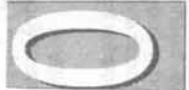
“Ὅς ἐφήρμοσε τὰ πάντα,
Ἴνα πάντων βασιλεύσῃ.
Περιλαβάνον δέ πάντα
Ἅγιον Πνεῦμα τὸ θεῖον
Προνοούμενον φυλάσσει.
Τριάδα ζῶσαν ἐρῶ σε,
Ἐνα καὶ μόνον μονάρχη,
Φύσιν ἀτρεπτον, ἀναρχον
Φύσιν οὐσίας ἀφράστου,
Σοφίας νοῦν ἀνέφικτον,
Κράτος οὐρανῶν ἀπαιστον,
Ἄτερ ἀρχῆς, ἀπέραντον,
Ἀκατασκόπητον αὐγήν,
Ἐφορώσαν δέ τὰ πάντα,
Βάθος οὐδέν ἀγνοοῦσαν
Ἀπὸ γῆς μέχρις ἀβύσσου.
Πάτερ, ἴλεως γενοῦ μοι.
Διά παντός θεραπεύειν
Τὸ σέβασμα τοῦτο, δός μοι

Ἐσένα, τόν αἰώνιο μονάρχη,
τό βασιλιά, τῶν ὅλων τό δεσπότη,
δός μου τὴ δύναμη νὰ ἀνυμνώ, νὰ ψάλλω.
Γι' αὐτόν ὁ ὕμνος, γι' αὐτόν αἶνος.
Γι' αὐτόν ψάλλει ἡ χορεία τῶν Ἀγγέλων,
Γι' αὐτόν οἱ ἀτελεῦττοι αἰῶνες.
Γι' αὐτόν λάμπει ὁ ἥλιος
καὶ τό φεγγάρι τό δρόμο του πορεύεται.
Γι' αὐτόν τῶν ἄστρον ἡ μεγάλη ὀμορφιά.
Γι' αὐτόν πῆρε τὴ χάρη
τό θεῖο νὰ στοχάζεται
ὁ ἄνθρωπος ὁ σεμνός, ὑπαρξὴ μὲ λογικό.
Γιατί Ἐσύ ὅλα τὰ δημιούργησες
καὶ στό καθένα ἔβαλες τάξιν
καὶ μὲ τὴ θεϊκὴ σου πρόνοια τὰ συγκρατεῖς.
Εἶπες λόγο κι ἐγένετο ἔργο.
Ὁ Λόγος Σου εἶναι Θεός, Υἱός.
Γιατί ἴνα ὁμοούσιος,
ὁμότιμος μὲ Σένα τόν γεννήτορα.
Αὐτός ὅλα τὰ ταίριασε
γιά νὰ βασιλέψῃ σ' ὅλα.
Καὶ τό Ἅγιο Πνεῦμα τό θεϊκό
τά περιβάλλει ὅλα
καὶ προνοεῖ γι' αὐτά
καὶ τὰ φυλάει.
Τριάδα ζωντανὴ θά σέ ἀποκαλῶ,
κυρίαρχο ἓνα καὶ μόνο·
φύση ἀναλλοίωτη, χωρὶς ἀρχή·
φύση ἀπὸ ἀνείπωτη οὐσία·
νοῦ μὲ ἀσύλληπτη σοφία·
οὐράνια δύναμη ἀλάθητη·
χωρὶς ἀρχὴ λάμπη ἀπέραντη
πού δέν μπορεῖ κατάματα νὰ δεῖ κανεὶς.
Κι ὅμως ἀπὸ ψηλά τὰ πάντα βλέπει
ἀπὸ τὴ γῆ μέχρι τὴν ἀβύσσο·
καὶ κανένα βάθος δέν τό ἀγνοεῖ.
Πατέρα, γίνε σέ μένα σπλαχνικός
καὶ δῶσε μου τὴ χάρη
παντοτεινὰ νὰ σέ λατρεύω.

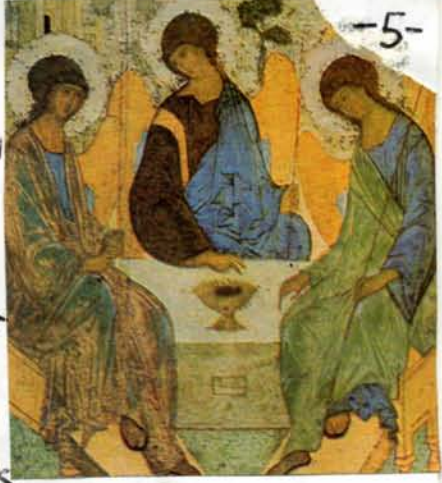
Ἐκείνη τὴ στιγμή ἐκείνη τὴ στιγμή

Τὰ προσηύχαι τῆς εὐσεβείας, τὰ πύσια
τῷ Πνεύματός, τῶς πατέρας, τῶς διδασκάλους

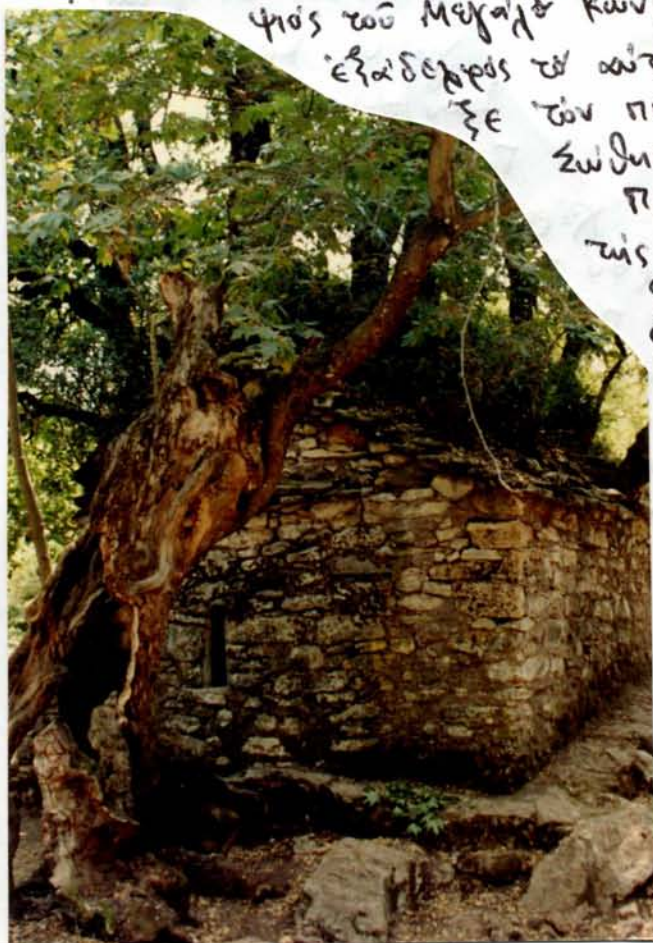
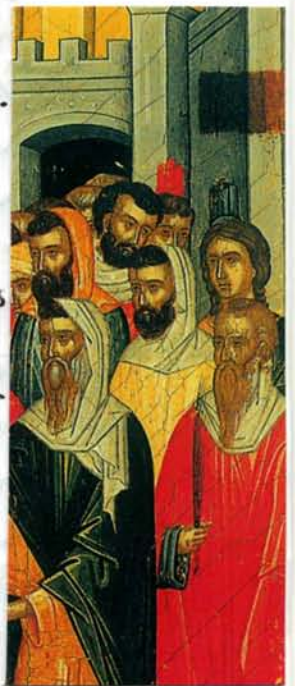
Γρηγόριος ὁ Θεολόγος δέν εἶναι μονάχα ὁ βαθεὺς μύστης τῆς θεολογίας, «πατήρ» καὶ ἅγιος τῆς Ἐκκλησίας μας, ὁ ἓνας τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν. Εἶναι καὶ ὁ μεγαλόπνοος καὶ πολυγραφώτατος ποιητὴς μὲ τὴν πλούσια, ἀξίολογη καὶ πρωτότυπη δημιουργία.

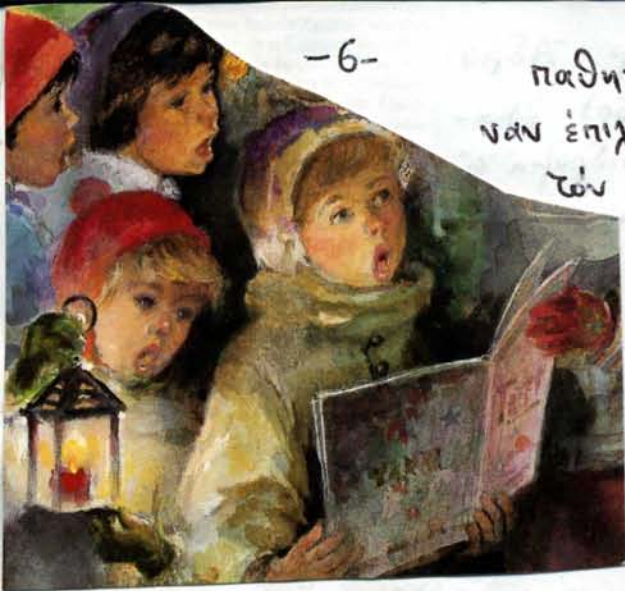

ἔφθασε ἰσχυρῶς Ἀθῆνας. ὁ Ρωμαῖος ἀυτοκράτωρ Ἀδριανὸς (117-138) κ' ὁ Βαλεριανὸς (253-260) ἔκαναν τόσα ἔργα εἰς τὴν Ἀθῆνα. Ἡ ἐπιδρομὴ τῶν Ἑρῶν τα' κατέστρεψε ὅλα, βεβαίως τὸν μόνον τῶν Ἀκρόπολι κ' τὸς ναὸς τῆς. Τώρα οἱ Ἀθηναῖοι τὴν ἔχουσι διατηροῦν. Τί' ἄλλα εἶναι παρελθόν κ' ἱστορία!.. Πρωτῶν εἶναι τῶν ῥα ἡ κόρινθος.. Οἱ φοιτῆται τότε διημιόρθεσαν ὁμάδες σύμφωνα με' τὴν καταγωγή τῶν ἰταλῶν, ῥωμαίων, Ἀρμενίων, Αἰγυπτῶν κλπ.. Ἡ ὁμάδα που ἴα ἀποκώθε τῶν νεοφοιτῶν ἀποκώθε κῶρος, καθὼς κ' ὁ δάσκαλός τῆς. ὁ νεὸς φοιτῆται εἶχε νὰ ἀποθῆ εἰρωμίες, ἐρωτικαίς, ἀνο' πού εἶθαι κλπ.. με' κραιφές κ' χειρονομίες, τῶν ὁδηγῶν εἰς τὸν δημόσιον γυμνάσιον, σπρώχνοντας τὸν.. Αὐτὸς ἦτο ὁ πατρίκιος νόμος τῶν φοιτῶν. ὁ Γρηγόριος παρακολούθησε τὰ μαθήματα τοῦ ρήτορος Προκίρεβιθ ὁ ὁποῖος ἦταν χριστιανός, ἐπίσης τοῦ ἱεροῦ κ' πρῶτου (ἦσαν εὐδωχολατρες) ἔδω συνδέθηκε με' φίλια με' τὸν Μιθασίλειο. Οἱ ἐρῶμοι τοῦ ἦσαν δύο, αὐτὸ πρὸς τὸ πανεπιστήμιον κ' ἄλλος πρὸς τὸς λίγους χριστιανικὸς ναὸς. καὶ οἱ δύο ἀνέβησαν τὸ Βα' ππ-θρα γιὰ ἀρχότερα. Κάποια ἡμέρα οἱ δύο φίλοι ἀνδρόμυται εἶπαν πῶς πρέπει νὰ γίνων κ' ματὶ μοναχοί, ὥστε νὰ ἀλλοθουδοῦνται. Κακοκαίρι 355 φθάνει εἰς τὴν Ἀθῆνα τὸ πριγκιποπύλο ὁ Ἰουλιανὸς 24 ἐτῶν, ἀνιψιὸς τοῦ Μεγαλοκωνσταντίνου, ὅταν ἦταν 5-6 ἐτῶν ὁ ἐξαδελφὸς τῶ ἀυτοκράτωρ Κωνσταντίνος κατέβηκε εἰς τὸν πατέρα τὸν κ' συγγενεῖς τῶν.

ζώθηκε ὁ Ἰουλιανὸς κ' ὁ ἀδελφὸς τῶ Γαλλῶς. Πρῶτος δάσκαλός τῶ Ἰουλιανὸς ἦτο ὁ ὄργανωτὴς τοῦ Ἀρειανισμοῦ Εὐσεβῆς Νικομηδείας (†341) εἰς τὴν Ἐφεσο, ὁ Μαρδόνιος κ' ὁ Μαξίμος τὸν διδάξαν τὴν εὐδωχολατρία. ὁ Γρηγόριος βεβουτῶν τῶν Ἰουλιανὸ με' ψυχικὸν κόθμο ἀντιφάσεων εἶπε ὅτις φῆρος τῶν ὁ ἀνδρωπιὸς ἀπὸ τῶν, ἴα κάνει μεγαλο κακὸ, μακάρι νὰ ἔχω ψεύθους, ἡ ὁ Ἰουλιανὸς τὸ ἔτος 355 ἔχινε καιθαρίαι τῶν Γαλατίας. τὸ ἔτος 356 ὁ Γρηγόριος με' Βαβίλειο τελεῖων τῶν ὁπωδες, ἔτοιμοι τῶν γιὰ ἐπιβραῦση. Κατὰ τὴν περίοδο τῶν ὁπωδῶν δὲν δέχθηκαν →

παιδητικά οποιαδήποτε διδακκαλία άλλα έκαναν επιλογή κ' οικειοποιήθηκαν όσα ανέβασαν τών άνδρωπο εις τών θεό. Έθεσαν τών τέχνη τώ λόγώ εις τών διακονία τού λόγού (= τώ θεωδρωπό), κατα' τών αποκαρτεβρό τω δάκρυα τών φοιτητών κ' καθυγτων του Γρηγόριο. τώ υποχέδικαν να' τώ δώδόν άμείβως τών έδρα τής ρητορικής. ο βασιλεως έφυγε, ο Γρηγόριος μένει εις τών Αθίνα ένα-

δύο χρόνια ακόμη. εις πατρολογία ΜΙΓΝΕ 35, 1004 γραφει ο Γρηγόριος: "ο φιλόσοφος Αριστοτέλης έρχων εις Εύρωπο (Ρώτος έν μεταξύ Βοιωτίας κ' Ειβοτίας) εις Χαλκίδα μεγετοόθε τώ φανόμεν, τών παλιόροια κ' μη συνιδείς να' έρμηνεύθει τούτο, απεμπόθεις ανωκτόνιθε ρίψας έκωτών εις τή θάλασσα, άφού ειπε τούτα: "επειδή Αριστοτέλης δέν έρμηνεύθε τών Εύρωπο, Εύρωπος, έχέτω τών Αθίνα, δια' τής υπει-

Αναχωρήσας από ρωτικής Ελλάδος, δαβε εις κων/πολι μερικώς μήνες με πρό τώ καθάριο τούκρ' τω κων-νει προβωπικά κοντά τών εις τών ριο, ως ιατρό. ο τώ ΝΑΤΙΑΝΤΟ με' τής

οι πιεθείς τών πατριωτών του, φέρων τών Γρηγόριο να' διδάσκει κ' να' ρητορεύει ως καθυγτης εις τών πατρίδα του. Αυτό όμως για' λίγο. ο Αρειανισμός παντ' ε'χε βχεδόν επικρατήσει. Αυτό ε-τας, τώ 357 μεγετα' ο Γρηγόριος τώ εκκλησιαστικά έρρα τών πατέρων κ' τών Αγία Γραφή τώ 358 κ' εως 359 ο Μιβαίλεως άσκη-τώει βται Άννιβα κ' προβαχόθε τών Γρηγόριο, ο σποτος πρός τώ πκρόν βουδώντας τής ηλικιωμένους γουεις τς, δαι έμενε ά-γαμος. τώ 360 ο βασιλεως εκ νεύ τών καγεί να' βυρμοναίδόν βτων "Ιρι ποταμό, βτων Πόντω β' ένα μικρό άσκητήριο. ο Γρηγόριος πύχε, προβωχι, μεγετα, έκοθαν ξύλα, ένας μικρός λαχανόκηπος ... ύβυχία!!... ο ένας βουδούθε τών άλλου. "Ομως λίγο... μέχρι τώ Δεκεμβριο

Αθίνα, δια' τής υπει- με' καρβαίνι έφ- όπου έμεινε τς με' τών άδελ- - φως ο αν- βταιντος επεβθαι- γα' να' κρατιθι κων/πολι τών καθά- Γρηγόριος τωρα εις χέρουντες γουεις τς.

ω̄ έτος 361. ο̄ γερων Γρηγόριος, ο̄ επ̄σκοπος Να-
 τσιαν̄οῡ τ̄οῡ δε̄χει κοντᾱ τ̄ο̄. ο̄ πατε̄ρας, ε̄ταν
 επ̄ε̄στρεψε̄ ο̄ ῡῑος, χειροτον̄εῑ αῡτων̄ ῑε̄ρειᾱ, κ̄ρῑθῑμες
 ω̄ρες, ο̄ Ισ̄λιαν̄ος ο̄ Παραβ̄αῑτας ε̄χεῑ η̄γεῑνεῑ αῡτοκρ̄ι-
 τ̄ω̄ρας. Η̄ χειροτον̄ιᾱ τ̄οῡ ε̄γ̄. Γρηγο̄ρῑοῡ ε̄γ̄ινε̄ τ̄ις
 π̄ω̄τες η̄με̄ρες, ῡδως τ̄ᾱ θεοφ̄αν̄ειᾱ τ̄οῡ 362, δε̄ν̄ αν̄-
 τε̄ξε̄ τ̄ο̄ ᾱξ̄ιω̄μᾱ τ̄ης̄ ῑερ̄ω̄β̄ῡνης κ̄ ε̄χε̄δ̄οῡ η̄με̄θ̄ως
 ε̄τρε̄ξε̄ ε̄των̄ π̄ον̄τα, ε̄των̄ βαβ̄ῑλεῑοῡ, ο̄ οπο̄τος τ̄ων̄ πᾱρῑγο̄ρῡβε̄ κ̄ τ̄ων̄
 θ̄οῡδ̄ῑβε̄ νᾱ ε̄ε̄χ̄θ̄ῑ τ̄ο̄ θ̄αῑρος τ̄ης̄ ε̄δ̄οῡνης. ο̄ Γρηγο̄ριος π̄ριν̄
 τ̄ο̄ ΠᾹΣΧΑ τ̄ω̄ 362 ε̄ρχ̄ῑβε̄ νᾱ γρᾱφ̄εῑ τ̄ην̄ απο̄λο̄γιᾱ τ̄ης̄ ψ̄υχ̄ης τ̄οῡ,
 τ̄οῡῑζ̄οῡτας τ̄ην̄ θεο̄λο̄γιᾱ τ̄ης̄ ῑερ̄ω̄β̄ῡνης, τ̄ο̄ φο̄βε̄ρο̄ μεγᾱλεῑοῡ τ̄ης̄,
 ο̄ῑ ᾱχ̄ῡδῑνοῑ δῑδᾱσκᾱχο̄ῑ ε̄ιν̄αῑ αῡτοῑ ποῡ π̄ρω̄τᾱ καθᾱρῑζ̄οῡνταῑ απο̄
 τ̄ης̄ ᾱμᾱρ̄τῑας κ̄ φ̄ω̄τῑζ̄οῡνταῑ απ̄ῑ τ̄ων̄ θε̄οῡ κ̄ με̄τᾱ τ̄ῡτων̄ νᾱ δῑ-
 δ̄ᾱζ̄οῡν νᾱ καθᾱρῑθ̄οῡν τ̄ους̄ ᾱλλ̄ους, νᾱ τ̄ους̄ εν̄ω̄θ̄οῡν με̄
 με̄ βαβ̄ῡν̄ειᾱ ο̄μ̄ῑλε̄ῑ γ̄ᾱ
 τ̄οῡ μ̄ιᾱς ψ̄ῡχ̄ης τ̄οῡ θε̄οῡ.
 Χ̄ο̄ καῑ κ̄ῑ δ̄αῑ μ̄εῑνω̄ μᾱτῑ
 αῑκᾱτω̄ κ̄ δε̄ξ̄ω̄ νᾱ
 ε̄ως̄ θ̄οῡδ̄ῑβε̄ω̄
 ο̄φ̄εῑλω̄ νᾱ κ̄ᾱ-
 ν̄ω̄ σ̄πᾱκο̄η̄ ε̄τω̄
 δε̄ξ̄η̄μᾱ τ̄οῡ θε̄οῡ
 π̄ρω̄τη̄ η̄ρε̄ τ̄ῑ

ε̄ιν̄αῑ η̄ σ̄πᾱκο̄η̄. ΝΙΚΗ̄ΘΗ̄ΚᾹ Ᾱπο̄ τ̄ο̄ δε̄ξ̄η̄μᾱ τ̄οῡ θε̄οῡ.
 ο̄ Γρηγο̄ριος, λοῑπον̄, ε̄ταν̄ Νᾱτσιαν̄ο̄ς. Λε̄ῑτω̄ργ̄η̄βε̄ τ̄ο̄ ΠᾹΣΧΑ
 κ̄ ε̄κ̄φ̄ων̄η̄βε̄ τ̄ων̄ π̄ρω̄το̄ τ̄ο̄ λο̄γο̄σ̄ο̄ απ̄ῑ τ̄ων̄ ᾱμ̄ε̄θ̄ων̄ᾱ.
 ε̄ν̄ τ̄η̄ με̄τᾱρ̄ῑ ο̄ καθᾱρῑος (ᾱδ̄ελ̄φος τ̄οῡ Γρηγο̄ρῑοῡ) ε̄ιν̄αῑ ῑᾱτρο̄ς ε̄ταν̄
 αν̄ᾱκτο̄ρα κ̄ θῡρᾱκ̄η̄τικ̄ος. ο̄ πατε̄ρας τ̄οῡ γρᾱφ̄εῑ νᾱ ψ̄ῡχεῑ
 μᾱκρῑᾱ απ̄ῑ τ̄ων̄ αν̄τῑχ̄ρῑστο̄ Ισ̄λιαν̄ο̄ κ̄ ο̄ Γρηγο̄ρῑοῡ τ̄ο̄ ε̄γρᾱψε̄:
 „ διᾱλε̄ξε̄, ᾱδ̄ελ̄φε̄. Η̄ ᾱξ̄ιω̄μᾱτᾱ η̄ τ̄ων̄ χ̄ρῑστο̄ ε̄λᾱ μᾱτῑ μ̄ιᾱς τ̄αῑ
 τ̄ην̄ ψ̄ῡχη̄ ε̄σ̄ θ̄αῑ β̄ω̄θ̄εις κ̄ ε̄μ̄ας̄ θ̄αῑ θ̄οῡδ̄ῑβε̄ῑς. ο̄ Ισ̄λιαν̄ος
 τ̄ων̄ πῑε̄ξε̄ ᾱλλᾱ ο̄ καθᾱρῑος τ̄οῡ εῑπε̄: „ ε̄μ̄ας̄ χ̄ρῑστῑαν̄ος κ̄ χ̄ρῑ-
 σ̄τιαν̄ος θ̄αῑ μ̄εῑνω̄, κ̄ ε̄φῡγε̄ απο̄ κ̄ων̄σ̄το̄ῑ γ̄ιᾱ Νᾱτσιαν̄ο̄ς.
 με̄τᾱ τ̄ο̄ ΠᾹΣΧΑ τ̄οῡ 362 ο̄ Γρηγο̄ριος, ο̄ πατε̄ρας
 Γρηγο̄ρῑοῡ κ̄ ο̄ επ̄σκοπος̄ καθᾱρῑος χ̄ερο̄-δ̄ιᾱν̄ιος̄ σ̄πε̄-
 γρᾱψ̄αν̄ κᾱκο̄δο̄μη̄ ο̄μ̄ο̄λο̄γιᾱ π̄ῑβ̄ε̄ως. ο̄ λᾱος̄ ε̄ταν̄
 Νᾱτσιαν̄ο̄ς ε̄παν̄ᾱβ̄ᾱτῑζε̄ με̄ διᾱμᾱρ̄τῑες, διᾱδῡλω̄β̄εις
 απ̄εῑλε̄ς γ̄ιᾱ ν̄ε̄ᾱ ε̄κ̄κ̄η̄σιᾱ. ο̄ ῡῑος̄ Γρηγο̄ρῑοῡ ε̄τρε̄-
 ξε̄, ο̄μ̄ῑλε̄ῑβε̄, ε̄μ̄ῑλε̄ῑβε̄ κ̄ ο̄ῑ π̄ῑβ̄ω̄ῑ εῑρ̄ην̄ω̄σαν̄
 φ̄θ̄ιν̄ο̄π̄ω̄ρα τ̄ω̄ 362 ο̄ βαβ̄ῑλεῑος̄ ε̄των̄ καθᾱρῑ-

-8-) Ρεία χειροτονείται ἱερέως ἀπὸ τῶν ἐπίσκοπο Εὐσεβίω
 ἐξ' ἰδέο ὁ Εὐσεβίος ράδιος τῶν Βαβίλων κ' ὁ λαὸς χω-
 ριτόταν ἐν δύο ἀντιπάρο στρατωπέδα. Καλεῖται τῶν Γρηγόριω
 ὁ ὁποῖος πῦρε τῶν Βαβίλων τῶν ἴδια νύχτα κ' ἔρυσαν
 γὰρ νὰ μὴ γίνει αἰτία ἐχθρότατος. (ὁ λαὸς εἶχε ἴδω συρρεν-
 τρωθεῖ με' σκοποῦ νὰ ἐκδιώξουν τῶν Εὐσεβίω κ' νὰ καίνον τῶν
 Βαβίλων ἐπίσκοπο τῶν). 26 ἰουλίου τῶ 363 ὁ ἰσχυρὸς

φρονεῖται ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων ἐπὶ μάχη με' πέρσας, ἔγι-
 νη βαβίλων ὁ στρατηγὸς ἰοβιανὸς μεῖδανε ὅπως γρηγορεῖ
 κ' τὸ φεβρ. τῶ 364 ἐβαβίλωνε ὁ ὁσ-
 αῖνος. Ὁ Γρηγόριος τότε ἐπέμεινε
 τῶν λόγων τῶ κατὰ τῶ ἰσχυρῶ
 (λόγοι Α' κ' Ε) ὅπου ἐδύσει ἀ-
 πολογητικὰ εἰς τῶν Χριστιανῶν εἰς
 ὅποιοι ἐναντιώνεται ἐπὶ ἑκκλησιαστικῶν ἐν-
 ναὶ ἀντιχριστῶν κ' δὲν ἔχει ἐλπίδα
 ἐπιτυχίας. ὁ Εὐσεβίος ἀπὸ τῶν
 καρβαρία Τυτὰ βουθεῖα ἀπὸ τῶν
 Γρηγόριω εἰς τῶν ἀρχόντων κατὰ τῶν αἰρετικῶν.

Ὁ Γρηγ. τῶ γράφει εἰς τὸ Βαβίλων εἶναι κα-
 τὰλλος, κίβητος κ' προσωπικὰ με' τῶν ἐπίσκοπο
 κ' κατέμεινε: "Σεβασμιώτατε Εὐσεβίε τῶν θε-
 λει, δα' πάω ἐπὶ τῶν πῶντο, ἐπὶ ἀβκυτῆριο τῶ Βα-
 βίλων νὰ τῶν φέρω...". Συμφωνεῖ... ὁ

Γρηγόριος, πῦρε κ' ἔπειθε τῶν Βαβίλων νὰ ἐπιβρεψέι.
 Ἐν τῶν ματι, εὐδοκίαν ἐξυμνεῖς, Τυτὰ δὲκε εὐχχάρη-
 θι, ἔγινε νέα ἀρχὴ συνερχάβιας. Τα' ἔτι αὐτῶ 364-
 εὐως 370 ἔγραψε τῶν θεολογικῶν τῶ λόγων. Ἡ ἐκκλησία τῶν
 ὀνόμασε θεολόγο με' "Θα κεραλαῖον". Ἀπὸ τῶ ΝΑΤΙΩΝΤῶ
 εὐχχὰ πῦχανε καρβαρία ἐπὶ Βαβίλων. ὁ ὁποῖος ἐλάη-
 θανε τῶν ἀναθηαθι με' τῶ παρθεῖα τῶ. Σὺ τῶ τῶν
 τὰ θεολογικὰ προβλήματα πῶ ὅλο φόντωναν.

Βαβίλων ἀπὸ τῶ 364 ἔτος, εἶχε γράψει τὸ ἔρ-
 γο τῶ "κατὰ εὐνομήθ". Σ' αὐτῶ ἐπιρι-
 χηκε ἡ θεολογία τῶν ὀρθοδόξων ἐκκλη-
 σίας. Τῶ ἔτος 368 ὁ καρβαριος (παῖδης
 φος τῶ Γρηγόριω) εἶχε τῶν εὐδων δημοθίθ
 ταμείθ ἐπὶ Μίκαλα, ἀρρωθῆκε βαρεια
 κ' ἀπεθῆκε. Μετῶ τῶν
 φι τῶν Γρηγόριω, τῶν
 εἶδαρε ἐπὶ τῶν τῶν

εἶχε ἀνοίχτει χιὰ τοὺς χονεῖς. ὁ Γρηγόριος φρόντιζε τὰ περιουσιακὰ τοῦ καβαρίου, δούλους, ἀκίνητα κτλ, διότι ὁ καθαίριος δέν εἶχε οἰκογενεῖα. Ἐπὶ Νικαία χιὰ νὰ τακτοποιηθεῖ ἅλα αὐτὰ λυπώθηκε κ' κέρασθηκε ποῶ. Δέν εἶχε περᾶθει τὸ δεύτερο ἔτος κ' ἡ ἀδελφὴ τῶ Γοργονία ἀπέθανε ἡ ὁποῖα μετὼν ἀνδρα τῆς τῶν Ἀγύπιο εἶχε παιδιὰ. Ἐβρῶσαν στὸ ἴκονιο, ἡ Γοργονία ἦτο ὑπόδειγμα χριστιανῆς μητέρας. ὁ Γρηγόριος τῆς ἀφιέρωσε ἕναν θυγκινητικό λόχο. Ἐδῶ συνίσει τὴν ἀνωτερότητα τῆς παρθενίας κ' τὴν ἀβραμλεῖα τοῦ χαίμα. Ὅμως ἡ ἀρετὴ ἔχει βημαβία. Ἡ ὑγεία τῶ Γρηγορίου κλονίεται, ἀεχίθε μετ' φλεγμονὴ στὸ στόμα κ' λαίμω κ' κατελίξε ἄβθμα. Ἀρχεῖς τοῦ 370 κ' τῶν ῥα τῶν ἐπιβέφθηκε ὁ Βαβίλειος. Γιατ' πρώτη φορά ὁ Γρηγόριος τῶν ὠνόμαζε «μεγχαν». Μαί! Μεγχαν ὁ Βαβίλειος, ἀν κ' ἦτο 40 ἐτῶν!

Μετὰ τὸν θάνατο τῶ ἐπιβέφου καθαίριος, ὁ Βαβίλειος χειροτονεῖται εἰς τὴν δεξι τῶ. Τῶρα ὁ Βαβίλειος ἵστα ἀπὸ τὸν Γρηγόριο νὰ τὸν κάνει ἐπιβέφο. Ἐκείνος ἀρνεῖται. ὁ Βαβίλειος ἐπιμένει νὰ εἶναι πρωτοπρεββύτερος, νὰ νᾶναι τὸ δεξι τῶ χερί. ὁ Γρηγόριος τῶ ἔξησει ἅτα θὰ τὸν κατηγορήσαν χιὰ μεροληψία, θὰ λένε θὺ εὐεργετῆ τῶ δικῶς τῶ κ' ἔτσι δέν δέχεται. 2 Μαΐου 273 ὁ μέγχαν Ἀθανάσιος φεύχει διατὸν ἄλλο κόβμο, ἔχει παραδώθει τῆν ἱερὴ βκυτάη στὸς τρεῖς κληπαδόκες, τὸν Βαβίλειο, τὸν Γρηγόριο Θεολόγο κ' τὸν Γρηγόριο Νύββης.

Ὁ θῶαγος μετ' τῶς ἀγίκοὺς τῶν προβπαυθῶν νὰ παραβῦρον κ' τὸν πετέρα τῶ Γρηγορίου, τὸν ἐπιβέφο Γρηγόριο. Δέν καταφέραν ὅμως τίποτα. Πρόβποιυθῆκανε βεβαβῶ χιὰ τὸν χέροντα ἐπιβέφο κ' ἀνοχὴ χιὰ τὸν νεό. Τότε ἔβῶρίθως κ' ὁ Μελέτιος Ἀντιοχείας κ' ὁ Εὐδῆθιος Σαμοβατῶν κ' ὁ Πέτρος Ἀλεξανδρείας. Οἱ χριστιανὰ ἔχον ὅτῶ πρόβωπο Γρηγορίου κ' Βαβιλείου τὸ ἀχιδινό μετρο τῆς ὀρθοδοξίας. Ἡ ἐπιβέφικότητα τῶ βαβιλείου ὀσᾶλη ἔχα μειωθεῖ ποῶ. ὁ Γρηγόριος ἀβκυτῶει εἰς τὸ ἀχρόσκατῆ τῶ εἰς τὴν Ἀριανῶ. ἔχει βεῖθαι κ' τῶς χέροντες χονεῖς

«... κελεύομεν τοῖς ἀποστατῆσασιν # ἀφισταμένοις ἐπισκόποις (ἐκ τῆς Ὀρθοδόξου Ἀληθείας) μηδὲ ὡς ὑποκεισθαι κατὰ μηδένα τρόπον!»
(3ῶς κανῶν, 3ῶς οἰκῶμ. συνέθε)